

Kolorit filmova Wes Andersona kao inspiracija za projektiranje kolekcije odjeće

Zoričić, Paula

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:818917>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**KOLORIT FILMOVA WES ANDERSONA KAO INSPIRACIJA ZA
PROJEKTIRANJE KOLEKCIJE ODJEĆE**

PAULA ZORIČIĆ

Zagreb, rujan 2020.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
Zavod za dizajn tekstila i odjeće

ZAVRŠNI RAD

**KOLORIT FILMOVA WES ANDERSONA KAO INSPIRACIJA ZA
PROJEKTIRANJE KOLEKCIJE ODJEĆE**

Mentor: doc. dr. sc. Irena Šabarić

Paula Zoričić 10499/TMD

Zagreb, rujan 2020.

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY
Textile and Fashion Design Department

FINAL THESIS

**COLORING OF WES ANDERSON'S MOVIES AS AN INSPIRATION FOR
DESIGNING A CLOTHING COLLECTION**

Mentor: doc. dr. sc. Irena Šabarić

Paula Zoričić 10499/TMD

Zagreb, September 2020

IZJAVA O AUTORSTVU DIPLOMSKOGA RADA

Ovim potvrđujem da sam osobno napisala završni rad pod naslovom:

NASLOV RADA

*KOLORIT FILMOVA WES ANDERSONA KAO INSPIRACIJA ZA PROJEKTIRANJE KOLEKCIJE
ODJEĆE*

i da sam njegova autorica.

Svi dijelovi rada, podaci ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima (mrežni izvori, udžbenici, knjige, znanstveni, stručni članci i sl.) u radu su jasno označeni kao takvi te su navedeni u popisu literature.

PAULA ZORIČIĆ

(ime i prezime studenta)

(potpis)

Zagreb, rujan 2020.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Broj stranica: 62

Broj slika: 63

Broj likovnih ostvarenja: 20

Broj literaturnih izvora: 30

Članovi povjerenstva:

1. doc. art. Josipa Štefanec, predsjednica
2. doc. dr. sc. Irena Šabarić, članica
3. doc. dr. sc. Blaženka Brlobašić Šajatović, članica
4. izv. prof. Katarina Nina Simončić, zamjenica članice

SAŽETAK

Ovaj završni rad sastoji se od dva dijela, teoretskog i eksperimentalnog. Cilj ovog rada je pokazati kolekciju inspiriranu koloritom filmova redatelja Wes Andersona. Prvi dio rada je teoretski dio gdje sam se bavila opisivanjem tri odabrana filma (The Royal Tenenbaums, The Darjeeling Limited, The Grand Budapest Hotel) na bazi stila i kostimografije, teorijom boja te samim Wes Andersonom. U eksperimentalnom dijelu tj. drugom dijelu rada, prikazana je kolekcija koja je nastala na temelju inspiracije prikazane na moodboardovima, a uz to su priložene slike skica tokom crtanja kolekcije te konstrukcija i modeliranje jednog od modela.

Ključne riječi: Wes Anderson, kolorit, The Royal Tenenbaums, The Darjeeling Limited, The Grand Budapest Hotel

SUMMARY

This final thesis is composed of two parts, theoretical and experimental. The goal of this thesis is to show a collection inspired by coloring of Wes Anderson's movies. The first part of the thesis is the theoretical part where I described the three chosen movies (The Royal Tenenbaums, The Darjeeling Limited, The Grand Budapest Hotel) based on their style and costume design, color theory and about Wes Anderson himself. In the experimental part, i.e. the second part of the thesis, a collection inspired by the presented moodboards is shown, as well as sketches made during my making of the collection and the garment construction of one of the models.

Keywords: Wes Anderson, colours, The Royal Tenenbaums, The Darjeeling Limited, The Grand Budapest Hotel

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	Wes Anderson.....	2
3.	Teorija boja.....	3
4.	Kostimografkinja Milena Cononero.....	5
	4.1. Kostimografija filma The Grand Budapest Hotel	5
	4.2. Kostimografija filma The Darjeeling Limited.....	9
5.	Kostimografkinja Karen Patch.....	12
	5.1. Kostimografija filma The Royal Tennenbaums.....	12
6.	Analiza filma The Royal Tennenbaums.....	16
7.	Analiza filma The Darjeeling Limited.....	19
8.	Analiza filma The Grand Budapest Hotel.....	22
9.	EKPERIMENTALNI DIO.....	24
	9.1 Moodboard uz opis inspiracije za kolekciju.....	24
	9.2 Opis vlastite kolekcije.....	29
	9.3 Skice tokom crtanja kolekcije.....	30
	9.4 Kolekcija.....	31
10.	KONSTRUKCIJA ODJEVNOG PREDMETA.....	46
11.	ZAKLJUČAK.....	52
12.	LITERATURA.....	53
13.	IZVOR SLIKA.....	55

1. UVOD

Opus svakog velikog umjetnika čini nekoliko motiva ili značajki pomoću kojih je lako razaznati o kome je zapravo riječ, bilo da pričamo o dugim rečenicama Jamesa Joycea, šarenim točkama Paula Signaca, divljim zvucima gitare Jimi Hendrixa, u slučaju Wesa Andersona to je njegov izvanredan smisao za boje, kadrove i simetriju. Iako mnogi redatelji na njih gledaju kao sporedne stvari, fokusirajući se na kompleksnost radnje, Anderson ih stavlja u glavni plan te izjednačava njihovu važnost s dijalozima. Među mnogima smatran kao jedno od glavnih lica *indiewood* filmova, brojna njegova djela ostavila su dubok utisak na pobornike i obožavatelje sličnih pokreta i subkultura, pomičući granice tradicionalnog pričanja priče. Povedena time, za temu ovog završnog rada odabrala sam jednu od najbitnijih nota filmova W. Andersona, njihove kolorite, kao inspiraciju za projektiranje kolekcije odjeće.

2. Wes Anderson

Wes Anderson, punog imena Wesley Mortimer Wales Anderson, poznati je američki redatelj rođen 1969. godine u Houston, Texasu. Već kao dječak je s obitelji snimao filmove, a kada je upisivao fakultet imao je ideje za dva filma koja je završetkom faksa i napravio.¹ Jedan je od rijetkih redatelja čiji su filmovi momentalno prepoznatljivi, a zbog svog ekcentričnog stila i pažnje na najmanje detalje koje većina gledaoca vjerojatno neće ni shvatiti, Andersona smatraju modernim *auteurom*, filmašem čiji osobni utjecaj i umjetnička kontrola u filmu su toliko snažni da ga se može nazvati autorom filma.²

Svoj prvi film *Bottle Rocket* izdao je 1996, a u svojem opusu filmova Wes za sada ima devet filmova, a deseti po redu treba izaći 2020. godine. Iako Anderson ima svoju posebnu publiku, njegovi filmovi primili su razna priznanja i nagrade od šire mase pa se tako može pohvaliti sa čak sedam nominacija za Oskara, a najviše nagrada dobio je za film *The Grand Budapest Hotel*. Neki od ostalih njegovih filmova su *Rushmore* (1998), *The Darjeeling Limited* (2007), *Fantastic Mr. Fox* (2009), *Moonrise Kingdom* (2017), i posljednji *Isle of Dogs* (2018).³

Neki od utjecaja koje Anderson navodi za svoj stil su Roman Polanski, Steven Spielberg, Alfred Hitchcock, i neki redatelji francuskog novog vala poput François Truffauta i Jean-Luc Godarda. U članku za *Esquire*, Martin Scorsese za Andersona kaže kako ima poseban talent - da zna jednostavne emocije i interakcije između ljudi prenijeti na jako dobar način i sa toliko bogatstva te da je to jako rijetko u filmovima. Također, smatra da ima jako dobar smisao kako glazba surađuje sa slikom, što je vidljivo u svakom njegovom filmu.⁴ Glazba i način na koji prenosi emocije samo jedne od stavki kojima se Anderson ističe među redateljima dan, a njegov stil je toliko poseban i prepoznatljiv da se mnoge stvari danas opisuju kao "Wes Anderson stil". Neki od primjera toga su savršeno centrirani kadrovi. Od prvog do zadnjeg njegovog filma nemoguće je za ne uočiti savršeno centrirane likove, ili scene gdje se čak stvari u pozadini nalaze na jednakim mjestima, udaljenostima, ili si međusobno popunjuju prazne prostore. Takav balans i simetrija više su nego ugodni oku, a uz to dolaze u prilog i palete boja koje koristi. Osim što su većinom sjetnih tematika, oni su također premazani pastelnim ili žučkastim tonovima, pružajući gledatelju ugođaj kao da su uronili u nostalgičnu ili sjetnu viziju prošlosti. Način na koji priča priču drži gledatelja u neznanju, jer informacije o njima prikazuje kap po kap, da tek na kraju filma zapravo saznamo cijelu pozadinsku priču.⁵

¹ Wikipedia: *Wes Anderson*, https://en.wikipedia.org/wiki/Wes_Anderson

² Browning M. (2011.): *Wes Anderson: Why His Movies Matter*, SAD: Praeger

³ *Wes Anderson - Awards*, IMDb <https://www.imdb.com/name/nm0027572/awards>

⁴ Scorsese M. (2007.): *Wes Anderson*, <https://www.esquire.com/news-politics/a1608/wes-anderson-0300/>

⁵ Lannom SC (2019.): *The Wes Anderson Style Explained*, Studio Binder., <https://www.studiobinder.com/blog/wes-anderson-style/#wes-anderson-style>

2. Teorija boja

Boje igraju veliku ulogu u svakodnevnome životu, pomažu nam iskazati sebe bilo da je riječ o najdražoj boji, boji kojom smo obojali sobu, ili boji auta, povezuju nas s drugima te nas često podsjećaju na određena mjesta i sjećanja. Danas znamo da se boje mogu dijeliti na tople (crvena, narančasta, žuta) i hladne (plava, zelena, ljubičasta), ali i na primarne koje se ne mogu proizvesti miješanjem drugih boja (žuta, crvena, plava), sekundarne koje nastaju miješanjem primarnih (žuta, crvena, plava + narančasta, zelena, ljubičasta) te terciarne koje nastaju miješanjem primarnih i sekundarnih boja, kao što znamo za komplementarne boje te boje koje su zajedno harmonične, no prava istraživanja i teorije o bojama krenula su tek nekoliko stoljeća unazad.

Osim grčkog filozofa Aristotlea koji je smatrao da je Bog poslao boje s neba te da sve boje nastaju od bijele i crne, prva osoba koja je krenula znanstveno istraživati boje bio je engleski fizičar i matematičar Isaac Newton koji je prvi otkrio kako je bijela svjetlost zapravo sastavljena od 7 vidljivih boja - crvena, narančasta, žuta, zelena, plava, indigo i ljubičasta. On je krajem 60.-ih godina 17. stoljeća prvi uspostavio kotač boja koji je dalje poslužio kao inspiracija mnogim znanstvenicima za daljnja istraživanja, a čije se varijante i danas koriste.⁶ Najpoznatiju verziju kotača boja razvio je Johannes Itten, a njegov rad je uzimao u obzir i osjećaje te psihičku i emocionalnu vrijednost boja. Poznat je po svojoj knjizi "Umjetnost boja", a svoje zanimanje za boje otkrio je dok je podučavao u Bauhaus školi u Weimaru gdje je razvio kotač boja sa kontrastima, opet misleći na njihov filozofski, psihički, fizički i religiozni aspekt.⁷

Ono što je mnogima najzanimljivije, a dijelom je čak ušlo i u popularnu kulturu je psihologija boja. Kroz razna istraživanja znanstvenici su otkrili kako određene boje utječu na raspoloženja i ponašanja. Tako je primjerice G. D. Wilson 1966. kroz svoje eksperimentalno istraživanje prikazivanja naizmjeničnih crvenih i zelenih slajdova otkrio da je ljudima crvena boja puno uzbudljivija od zelene. Poveznicu između riječi, osjećaja i boja istraživala je L. B. Wexner 1954., gdje je zaključila da se crvena povezuje s uzbuđenjem i stimulacijom, plava sa sigurnošću i smirenjem, narančasta s uznemirivanjem, a crna sa moći i snagom.⁸ Razlog tome je da boje utječu na promjene u alpha moždanim valovima, mogu ubrzati disanje, puls, tlak i napetost u mišićima, a R. Kuller je 1976. je ustanovio da boje ne utječu samo na vanjski sloj mozga, nego i na cijeli živčani sustav.⁹ Danas se bojama pridodaju razni pozitivni i negativni atributi te često baš oni utječu na uporabu te boje. Tako se za crvenu smatra da predstavlja uzbuđenje, hrabrost, snagu, ali i

⁶ *The Science of Color, Smithsonian Libraries*, <https://library.si.edu/exhibition/color-in-a-new-light/science>

⁷ van Arsdale S.: *Johannes Itten - The Art of Color*, https://web.archive.org/web/20020415141417/http://deziagnare.com/newsletter/Johannes_Itten.html

⁸ Valdez P., Mehrabian A. (1994.): *Effects of Color on Emotion*, *Journal of Experimental Psychology: General*, Vol 123, No 4, str 394-409

⁹ Ertem A. (2017.): *Psychology and color*, Rent Etkisi, <http://renketkisi.com/en/psychology-and-color.html>

agresiju i otpor. Narančasta je simbol obilja, topline, ali i nezrelosti i frustracija, žuta je za optimizam, samopouzdanje, ali i iracionalnost, strah i tjeskobu. Plava predstavlja inteligenciju, povjerenje, smirenost, ali i hladnoću i manjak emocija, dok zelena predstavlja harmoniju, odmor, mir, ali i dosadu. Bijela se smatra bojom psihičke neutralnosti, ali joj se pridodaje i da predstavlja depresiju, manjak energije i samopouzdanja, a za razliku od nje crna nosi značenje kao boja glamura, sofisticacije i sigurnosti, a u isto vrijeme i opresije i hladnoće.¹⁰

Kako boje imaju svoja dualna značenja, najviše je vidljivo u kulturama diljem svijeta. Tako na primjer crvena u Indiji najmoćnija boja sa značenjima ljubavi, ljepote, plodnosti, bogatstva i vatre, a koriste ju kada žele predstaviti velike događaje u svojim životima pa tako udane žene imaju na svojim rukama crvenu kanu ili crveni prah na čelu. Za razliku od njih, u južnoj Africi crvena simbolizira žalost i oplakivanje, a u kineskoj kulturi se crvena nosi na vjenčanjima i sprovodima jer smatraju da nosi sreću, blagostanje i dugi život. Žutu diljem Afrike smatraju bojom bogatstva jer je slična zlatnoj boji, u Japanu je smatraju bojom hrabrosti pa su njihovi vojnici prije često stavljali žute krizanteme na sebe kao simbol odvažnosti, dok je u Kini predstavlja skroz drugačiju negativnu simboliku jer ju oni povezuju s pornografijom, kao što je u Francuskoj i Njemačkoj smatraju bojom ljubomore. Uz plavu se za razliku od crvene i žute većinom povezuju samo pozitivni aspekti - u zapadnjačkom svijetu ona simbolizira smirenje i povjerenje, na Srednjem Istoku sigurnost i kao znak božanstva i spiritualnosti, kao i u judaizmu i hinduizmu. Zelena na drugu ruku, iako se najviše povezuje s prirodnom, ekologijom, i sl. na zapadu može značiti i ljubomoru i pohlepu. Već dobro poznata činjenica je da Irci tradicionalno zelenu povezuju sa srećom, svetim Patrikom i kućnim duhovima, na drugom dijelu svijeta, tj. u Južnoj Americi, u nekim država zelenu povezuju sa smrću. Ljubičasta se kroz različite kulture provlači s istim značenjem - bogatstvom. Razlog tome je što je ljubičasta oduvijek bila teška za proizvesti pa je zbog svoje skupoće postala statusnim simbolom. Danas se ljubičasta često veže uz crnu kao boja tugovanja pa se u nekim kulturama smatra lošom srećom ako se ljubičasta nosi na prigode koje nisu sprovodi. Narančasta se, kao njena suprotnost, smatra bojom sreće i hrabrosti, u Indiji je simbol vatre, dok se često na Srednjem Istoku povezuje sa žaljenjem. Iako mi rozu povezujemo sa ženstvenošću, u Japanu ona predstavlja muškost. Kod nas na zapadu roza je najčešće simbol ljubavi i pažnje, u Koreji je simbol povjerenja, a u Latinskoj Americi je povezuju sa arhitekturom.¹¹

Ovisno o kulturi i situaciji bitno je znati koju boju odabrati pa se često dizajneri navode značenjima boja kako bi odabrali primjerene boje za logotipe, banke, dizajn interijera i slično, kako bi iz publike i tržišta potaknuli željene emocije.

¹⁰ *Psychological Properties of Colours*, Colour Affects, <http://www.colour-affects.co.uk/psychological-properties-of-colours>

¹¹ SmarterTravel: *What Colors Mean in Other Cultures*, Huffpost, (2017.). https://www.huffpost.com/entry/what-colors-mean-in-other_b_9078674?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAAAH3UqcxHiXDONha0tC2TR7y_iCzJpJ83TaHibcMsSmp3M5mrN0vxo749g8dyex42jULlvRz7QWagwYPjEDb6T8wDGAKyStFaDaphj4xf9_QWh_ugoplZR0vIUS4SEzHhACwmJL_kR-rhqGkM4LRIWblfFM7L4SZbqT4vWdEm_yc

3.2 Kostimografkinja Milena Cononero

Milena Cononero poznata je i višestruko nagrađivana kostimografkinja koja je na nekoliko filmova, uključujući *The Grand Budapest Hotel* i *The Darjeeling Limited*, surađivala sa Wes Andersonom. Iako iz Turina, studirala je u Genovi te potom u Londonu gdje je krenula graditi svoju karijeru, prvotno na reklamama, a kasnije i na filmu. Svoje probijanje u svijet filma može zahvaliti Stanleyu Kubricku upoznajući ga na setu filma *2001: Odiseja u svemiru* (1968) gdje joj je on bio mentor, a za kojega je nekoliko godina kasnije radila kostime za film *Paklena naranča* (1971).¹² Četiri godine kasnije ponovno je surađivala s Kubrickom na filmu *Barry Lyndon* (1975) za kojega je osvojila svog prvog Oscara te poslije i na filmu *Isijavanje* (1980.). Svoja ostala 3 Oscara osvojila je za svoj rad na filmovima *Vatrene kočije* (1981) redatelja Hugh Hudsona, *Maria Antoaneta* (2006) redateljice Sofie Coppole te na *Hotel Grand Budapest* (*The Grand Budapest Hotel* u ostatku rada) (2014.) Wesa Andersona. Od ostalih filmova na kojima je radila vrijedi spomenuti i filmove *Moja Afrika* (1985) redatelja Sydney Pollack, *Kum III* (1990) Francisa Forda Coppole i *Oceanovih dvanaest* (2004) Stevena Soderbergha te *The Life Aquatic with Steve Zissou* (2004) i *The Darjeeling Limited* (2007) Wesa Andersona.¹³

3.2.1. Kostimografija filma *The Grand Budapest Hotel*

Kostimografija filma *The Grand Budapest Hotel* savršeno ide u skladu s paletom boja koje su korištene u filmu, od zemljanih tonova poput okera i tamno crvene često se odjeća likova samo još više ističe, do raznih tonova ljubičaste i ružičaste s kojima ide u korak. U knjizi *The Wes Anderson Collection: The Grand Budapest Hotel* Cononero kaže kako je inspiraciju i reference dobila po napatku Andersona od austrijskih i njemačkih pisaca, umjetnika razdoblja prije Drugog svjetskog rata, ali i iz radova Augusta Sander, njemačkog fotografa iz '30.-ih godina i starih filmova.¹⁴ Vjerojatno najkarakterističniji kostim koji će ljudi najčešće povezati uz ovaj film je upravo odijelo radnika hotela koji je u vibrantnoj nijansi ljubičaste, prikazanim na slikama 1., 2. i 3. čija su inspiracija bili krojevi i stilovi pravih odijela iz tog perioda kao i uniforme djelatnika luksuznih hotela. Kostimi djelatnika ukrašeni su i s gumbima te ponekad crvenim obrubima, a sam izgled uniforme ovisi o radnoj poziciji. Tako na primjer voditelj hotela M. Gustave, kojega u filmu igra Ralph Fiennes, nosi ljubičasti frak ukrašen crvenim porubom na ovratniku i dva para zlatnih znački s ključevima, bijelu košulju, crnu leptir mašnu te sivi prsluk i hlače. Vizija njegovog lika bila je da uvijek mora zračiti osjećajem savršenstva i kontrole, kretati se slobodno i elegantno, čak i kada se cijeli svijet raspada. Za razliku od njega, lik Zero, kojega glumi Tony Revolori, nosi kraću jaknu ljubičaste boje na čijem je kroju vidljiv utjecaj klasične spencer jakne koja se često koristi za uniforme hotelskih djelatnika, visoke hlače s crvenim porubom na strani te njegov zaštitni znak -

¹² *Cinema - Milena Canonero, Fascineshion*, <http://www.fascineshion.com/en/cinema/milena-canonero/262/>

¹³ *Milena Cononero*, IMDb, <https://www.imdb.com/name/nm0134382/>

¹⁴ Zoller Seitz M, Washburn A. (2015.): *Wes Anderson Collection: The Grand Budapest Hotel*, SAD: Abrams&Chronicle Books

Ijubičastu kapu na kojoj tiskanim slovima piše "Lobby boy". Na slici 1 vidljiva je i još jedna uniforma drugog djelatnika hotela koja je također karakteristične ljubičaste boje, ali ovoga puta je jakna duža, ima dvoredno kopčanje te epolete, i drugačiju kapu od Zera.

Slika 1. Uniforme zaposlenika hotela

Slika 2. M. Gustave i Zero

Slika 3. Zero kostim

Za razliku od kostima Gustavea i Zeroa koji su jako vibrantni, lik Agathe, koju glumi Saoirse Ronan, odjeven je u zagasito pastelnu rozu uniforme slastičarnice za koju radi. Boja njenog kostima, koju se skoro i može opisati kao boju kože, samo još dodatno naglašava jačinu boja uniformi zaposlenika hotela, a to se može odlično vidjeti na slici 4. U jednom trenutku filma, Gustave i Zero zamijenjuju svoje uniforme za uniforme radnika slastičarnice koje su pastelno plave i idu u prilog drugome dijelu palete boja korištene u filmu. Promjene kostima, a ponajviše i promjene boja, karakterističan su način prikazivanja atmosfere u filmovima Wesa Andersona, a primjere toga nalazimo u sva 3 filma koje obrađujem u ovome radu. Primjer njega u ovome filmu možemo blago vidjeti kada su u kostimima radnika slastičarnice, ali najviše u trenutku kada Gustave ode u zatvor te svoju pripijenu žarku uniformu voditelja hotela zamijeni prugastom zatvorskom unifomom (slika 5).

Slika 4. Zero i Agatha

Slika 5. M. Gustave i Zero u uniformi radnika slastičarne

Slika 6. M. Gustave u zatvoru

Od ostalih sporednih likova daleko najzanimljivije kostime ima Madame D., dugogodišnja ljubavnica Gustavea i posjetiteljica hotela, koju glumi Tilda Swinton. Prateći smjernice Andersona da je Madame D. velika ekscentrična ljepotica i sakupljačica umjetnina koja pripada unutar stila tog vremena, Canonero je njenu odjeću dizajnirala u retro stilu '20.-ih godina. Njen ormar prepun je baršuna, a jedan od najzanimljivih komada kostima cijelog filma je njen kaput i haljina koji su ručno oslikani uzorkom inspiriranim slikama Gustava Klimta, vidljivi na slikama 7. i 8. U kontrast s njenim bogatim i šarenim odjevnim predmetima stoji kostim za lika Joplinga, kojega je u filmu igrao Willem Dafoe. Uzimajući u obzir da je njegov lik atentator, nije ni čudno da je za njegov kožni kaput dizajn bio temeljen na vojnim dispečerima 1930.-ih godina, a inspiriran klasičnim balonerom, s dodatkom držača oružja s unutarnje strane te rukavica s lubanjama na svakome prstu, prikazan na slici 9.

Slika 7. Madame D. u žutoj haljini

Slika 8. Madame D. u crvenom kaputu

Slika 9. Joplingov crni kožni kaput

3.2.2. Kostimografija filma *The Darjeeling Limited*

Za razliku od šarenila i mnoštva boja kojima je film *The Darjeeling Limited* zasićen, za kostime glavnih likova braće Jacka, Francisca i Petera L. Whitmana, koje u filmu glume Jason Schwatzman, Owen Wilson i Adrien Brody, moglo bi se reći da su odviše jednostavni. Da sretnete nekoga na ulici tko je odjeven u kostim ovih likova ne biste ni dvaput pomislili kako predstavljaju protagoniste iz nekog filma jer bi oni bili odjeveni u nešto potpuno obično i učestalo - klasično sivo odijelo.

Slika 10. braća u vlaku

Iako na prvu jednostavni, kao i većina kostima i predmeta u filmovima Wesa Andersona i oni imaju svoje neko skriveno značenje, no prije nego što uđem u detalje i opisivanje valja reći kako je za ova odijela zaslužan američki dizajner Mark Jacobs. U skladu s njegovim neslaganjem s modom i Andersonovom potrebom da svoje likove stavlja u uniforme, tj. kostime u kojima provedu većinu filma, nije ni čudo što je njega odabrao da utjelovi njegovu viziju. Svako odijelo, iako možda istoga kroja, druge je boje pa tako ide od skroz svjetlo do tamno sive, a ono što najviše razlikuje likove su boje njihovih košulja te dodaci koje imaju. Kako je W. Chesterfield u članku za *Men's Flair* napisao, boje njihovih odijela predstavljaju simboliku njihove krvne povezanosti kao braće, a boje njihovih košulja simboliku njihove međusobne emocionalne udaljenosti na početku priče. Po njemu, crna košulja koju nosi Jack predstavlja njegovu unutarnju zatvorenost, Peterova bijela košulja njegovo vjerovanje da on najviše zaslužuje i da je najmanje kriv za situaciju u kojoj se nalaze te Francisova tamno bež kao balans i sredinu između ostale dvojice.¹⁵ Baš iz razloga jednostavnosti njihovih kostima koji više spadaju u zapadnjački svijet i kulturu oni jako iskaču i dolaze do izražaja u burnom i šarenolikom svijetu Indije gdje se film odvija. Između svih vibrantnih boja okruženja, naše oko nalazi odmor u monotonim kombinacijama koje oni nose.

¹⁵ Chesterfield W.: *Style Movie I Enjoyed: The Darjeeling Limited*, *Men's Flair*, <https://mensflair.com/the-darjeeling-limited-style/>

Svaki lik ima nešto po čemu se razlikuje od druge dvojice te im se kostimi kroz film nadograđuju detaljima. Tako su kod Francisa karakteristični povezi na glavi i rukama koje je zadobio u motocikličkoj prometnoj nesreći i štaka koju nosi, a njegov pravi zapadnjački potrošački duh dolazi na vidjelo kada kaže kako na sebi ima cipele vrijedne 3000 dolara. Peter se razlikuje po tome što ima nešto što svi trojica žele imati, tatine sunčane naočale. Pošto je on bio tamo kada im je otac poginuo, smatra da ima najveće pravo nositi i koristiti njegove stvari, iako mu dioptrija na tim naočalama ne odgovara. Kroz film na sebe stavlja ogrlicu, vidljivu na slici 11. koju ne skida do kraja filma, a i on i braća se tokom filma često ukrase cvjećem. Treći brat, Jack, najviše je svojim kostimom odskakao u sceni kada su sva trojica bila u pidžamama jer je on na sebi imao žarko žuti kućni ogrtačem s natpisom Hotel Chevalier, koji je mig na kratkometražni film istog naziva Hotel Chevalier koji je Anderson zamislio kao prolog ovome filmu. Kao i u prijašnjim filmovima, Anderson ima scenu gdje pomoću boja, uzoraka i rada kamere uspije skroz promjeniti atmosferu i točno prikazati zamišljeni trenutak, a u ovome filmu tome su poslužili i kostimi Whitman braće. Na sceni sprovoda, dok ih kamera u slowmotionu prati kako idu kroz selo, sva tri lika obučena su u lagane, široke pidžame, slične odjeći kraja u kojemu se nalaze, po prvi puta u filmu barem se malo uklopivši u zadanu situaciju (slika 11). Osim njih, tipična bijela i plava odjeća ponavlja se u filmu kada braća napokon pronađu svoju majku (koju glumi Anjelica Houston) u samostanu na Himajalama, gdje ne pobjegla prije mnogo godina. Ona ih dočekuje u bijeloj tunici sa smeđim remenom, a pozadinski likovi su također odjeveni u bijelo ili plavo, tipično za tu sredinu.

Slika 11. Braća tokom sprovoda

Slika 12. Braća u pidžamama

Slika 13. Majka u samostanu

Do sada sam pisala o tome po čemu se razlikuju i što ih čini posebnima, no ima jedna stvar koja spaja svu trojicu, a to je set kofera njihovog oca. Svaki od njih ima po nekoliko komada iz istog personaliziranog seta kofera, koji variraju od malih torbi, torbi za tenis do velikih kofera. Ti koferi u ovome su filmu kao leitmotiv, stalno se negdje provlače i vidimo značaj koji imaju s likovima, a to je da im je to jedno od rijetkih preostalih stvari koje ih povezuju s njihovim ocem, a u isto vrijeme predstavljaju i teret koji oni na to putovanje nose sa sobom. Da bi ti koferi ostali što zapamtivljivi Anderson je na njima surađivao s više ljudi kako bi ostvario svoju viziju, a s kime bolje nego s Louis Vuittonom. Zadužan za izradu kofera, zajedno s Marc Jacobsom, dali su im pravi luksuzan izgled koristeći svijetlo smeđu kožu, a za tropski uzorak kojim su koferi ukrašeni zaslužan je Andersonov brat, Eric Anderson.¹⁶ Rezultat ta četiri genija na jednom mjestu rezultirao je najpoznatijim simbolom ovog filma - numeriranim smeđim kožnim koferima, s uzorkom slonova, leoparda, palmi i žirafa, inicijalima njihovog oca J. L.W. Značaj ovih kofera na pop kulturu vidljiv je iz toga što su neki umjetnici i dizajeri krenuli izrađivati svoje kovčege, inspirirane ovima.

Slika 14. Braća čekaju bus

Slika 15. Braća hodaju s koferima

¹⁶ Foxley D. (2007.): *Welcome to Wes World*, Observer, <https://observer.com/2007/09/welcome-to-wes-world/>

4.2 Kostimografkinja Karen Patch

Karen Patch američka je kostimografkinja koja je sa Wes Andersonom surađivala od njegovih samih početaka. Njen opus filmova sa Andersonom uključuje *Bottle Rocket* (1996), *Rushmore* (1998) te *The Royal Tenenbaums* (2001), a od ostalih filmova vrijedi i spomenuti *How to Lose a Guy in 10 Days* (2003), *School of Rock* (2003).¹⁷ Studirala je umjetnost, za sebe voli reći da je opsjednuta modom, a svojemu poslu prilazi tako da ne radi generalnu estetiku, nego pronalazi i dizajnira specifične i promišljene kombinacije. Vjerojatno iz toga razloga su neki od njenih kostima, od Gwyneth Paltrow u *The Royal Tenenbaums* do Kate Hudson u *How to Lose a Guy in 10 Days* nezaboravni i čak danas često obožavani i kopirani.¹⁸

4.2.1. Kostimografija filma *The Royal Tenenbaums*

O kostimima u filmu *The Royal Tenenbaums* gotovo je nemoguće pisati u množini jer je svaki od njih napravljen drugačije kako bi u potpunosti iskazao karakter lika kojemu pripada. Tu se ponovno vidi želja Andersona da svoje likove stavi u uniforme te da i kroz najmanje detalje uspije prepričati priču i pozadinu likova točno kako je zamislio. U intervjuu za *Elle*, Patch kaže kako je za ovaj film dobila naputak od Andersona “ništa ne kupuj - sve napravi”¹⁹, koji samo još više potvrđuje kreativnost ovih kostima.

Od glavnih likova izdvojila bih djecu obitelji Tenenbaum - Margor, Richie i Chas. Vjerojatno najpoznatiji lik, a time i kostim koji se često ponavlja na *Halloween* proslavama diljem svijeta je Margot Tenenbaum koju glumi Gwyneth Paltrow. Njena odjevna kombinacija koja se provlači kroz cijeli film, od njenog djetinjstva do odrasle dobi, sastoji se od Lacoste teniske haljine, smeđe dugačke bunde, mokasinke i smeđe Hermes torbe, koje dodatno prate bob frizura s ukosnicom te jako naglašene oči. Patch je za njen kostim kao inspiraciju koristila lik iz filma *The World of Henry Orient* u kojemu mlada cura nosi bundu dok istražuje New York. Činjenica da uvijek nosi istu odjeću predstavlja njenu potrebu da se vrati u djetinjstvo kada smatra da je bila na svome vrhuncu, a teniske haljine nosi kao suptilni iskaz ljubavi prema svojemu polubratu za kojega su u mladosti smatrali da će jednog dana postati velika teniska zvijezda. Zanimljiv je podatak da su njene haljine brenda Lacoste sve prugaste, a kada je film rađen Lacoste nije izrađivao prugice već samo jednoboje pa su ove haljine napravili samo za film te uzorke poslali Patch kako bi mogla

¹⁷ Karen Patch, Film Reference, <http://www.filmreference.com/film/13/Karen-Patch.html>

¹⁸ Haight S. (2008.): *Dressing the Part*, W Magazine., <https://www.wmagazine.com/story/hollywood-costumes/>

¹⁹ Harman J. (2014.): *Why That Outfit: Margot Tenenbaum's Bad Girl Prep In 'The Royal Tenenbaums'*, Elle, <https://www.elle.com/fashion/news/a15685/why-that-outfit-margot-tenenbaums/>

odabrati točno one koje želi.²⁰ Osim posebno izrađenih haljina, njena bunda djelo je modne kuće Fendi koja je po smjernicama Andersona i Patch napravila savršenu bundu u stilu balonera. Iako kao lik nosi notu pobune i nezadovoljstva, s puno crne šminke oko očiju te konstantnim pušenjem cigareta, njeno odrastanje u bogatoj obitelji lako je vidljivo u bundi koju nosi i Hermes torbi, kao savršen prikaz kontrasta i unutarnjeg dijaloga kojega lik nosi. Usporedba njezinih kostima vidljiva je na slikama 16-19.

Slika 16. Odrasla Margot u bundi

Slika 17. Mlada Margot u bundi

Slika 18. Odrasla Margot u prugastoj haljini

Slika 19. Mlada Margot u prugastoj haljini

Pomoću kostima njezinog polubrata Richiea, kojega u filmu glumi Luke Wilson, možemo shvatiti kako i on živi, ili barem pokušava živjeti, u sjeni slave svoje mladosti. Nekoć na vrhuncu svoje karijere koja je odjenom propala, hvata se za niti kako bi sebi dokazao da još uvijek živi u

²⁰ Pirvu A. (2016.): *Fashion & Film: The Royal Tenenbaums (2001)*, *The Big Picture Magazine*, <http://thebigpicturemagazine.com/fashion-film-the-royal-tenenbaums-2001/>

tome svijetu. Njegov kostim sastoji se od teniskih majica ili gornjih dijelova trenirki te od odijela bež boje, a najprepoznatljiviji je po teniskoj traci na glavi i tamno smeđim sunčanim naočalama marke Vuarnet koja je bila popularna '80.-ih godina²¹. Traka za kosu, sunčane naočale i ogromna brada koju ima su zapravo njegov način skrivanja od svijeta, življenja stare slave barem pomoću modnih dodataka koje je u tim danima nosio, povučenosti i srama u sebe te pritajivanja svojih osjećaja prema polusestri Margot, a to je najviše vidljivo u sceni kada napokon dolazi u oči sa svime što se izdešavalo. Tada skida traku, naočale te obrije glavu i bradu, po prvi puta prikazavši u filmu kako izgleda odrasla verzija Richiea.

Njihov treći brat je Chas Tenenbaum, kojega glumi Ben Stiller, nekoć čudo od djeteta zbog svog snalaženja i poznavanja matematike i financija koje je naučio zbog uzgajanja i prodaje točastih miševa, a sada samo tužan i paničan otac dvoje djece. Događaj koji mu je promjenio život i okrenuo ga naglavačke je gubitak njegove žene u avionskoj nesreći, nakon koji je postao opsjednut s preživljavanjem u svim mogućim situacijama. Svoje sinove konstantno tjera na probne bjegove iz kuće u slučaju požara, a oni ne samo ponašanjem nego i izgledom podsjećaju na njega. Chas je obučen od glave do pete u žarko crvenu Adidas trenirku te ima crnu frčkavu kosu, a njegovi sinovi su točna kopija njega. Potreba za udobnom i fleksibilnom odjećom, a ujedno i bijeg od svog bivšeg života kao biznismena očitava se u odjeći koju nosi, točnije setovima trenirci, kako bi mogao spasiti i sebe i svoju djecu od bilokakve opasnosti. Jedino kada ga u filmu ne vidimo u crvenoj Adidas trenirci je scena sprovoda kada ju zamijeni crnom Adidas trenirkom, ostajući tako lojalan svom svakodnevnom modnom odabiru.

Slika 20. Odrasli Richie na brodu

Slika 21. Chas, Royali i sinovi

²¹ Pirvu A. (2016.): *Fashion & Film: The Royal Tenenbaums (2001)*, *The Big Picture Magazine*, <http://thebigpicturemagazine.com/fashion-film-the-royal-tenenbaums-2001/>

Od sporednih likova, iako svi od njih zapravo imaju bitne uloge u filmu, izdvojila bih majku Etheline (Anjelica Houston), oca Royala (Gene Hackman) i prijatelja Eli Casha (Owen Wilson). Etheline Tenenbaum se pomalo izdvaja i iz filma i iz kolorita po tome što je stalno odjevena u pastelna odijela, bilo svijetlo roze do svijetlo plave boje, iskačući tako iz scena koje su inače bogato saturirane tamnijim bojama i nijansama. U prilog njenome “business” looku idu i kostimi oca Royala Tenenbauma koji je kroz cijeli film također odjeven u odijela, ali ovaj put sivih nijansi, živeći kroz njih kao i svoja djeca slavu i bogatsvo koju je nekoć imao. Za razliku od njih, njihov prijatelj i Margotin ljubavnik Eli Cash odjeven je u pomalo komične kombinacije inspirirane kaubojsima, uvijek upopunjene klasičnim kaubojskim šeširom, resama i kaubojskim košuljama, kojima se i on zapravo vraća u djetinjstvo i proživljene trenutke sa Margot i Richiem.

Iz ovoga možemo zaključiti kako je kreativno kostimografinja Karen Patch uspjela svakome liku prilagoditi njihov karakter te nam ga dodatno približiti da možemo vidjeti kroz kakve traume i nostalgiju oni prolaze, ne proživjevši svoje djetinjstvo u potpunosti te se u ovome slučaju gotovo doslovno, hvatajući za svaku nit kako bi još uvijek imali osjećaj da žive u tim periodima svojih života. U ovome je filmu opet vidljiva potreba Wes Andersona da svoje likove stavlja u određene uniforme, tj. odjevne kombinacije koje ih prate kroz cijeli film.

Slika 22. Royal i Etheline Tenenbaum

Slika 23. Eli Cash

6. Analiza filma *The Royal Tenenbaums*

The Royal Tenenbaums, komedija i drama u isto vrijeme, treći je studijski film Wesa Andersona koji je izašao 2001. godine. Radnja prati disfunkcionalnu obitelj Tenenbaum pri povratku njihovog oca Roya Tenenbauma kući zbog njegove bolesti. Dvadesetak godina nakon što je napustio svoju ženu i djecu ovaj nekada bogati odvjetnik izgubio je sve resurse kako bi mogao voditi samostalan život i sam si plaćati smještaj te se odlučio pod lažnom krinkom bolesti vratiti u njihovu obiteljsku kuću kako bi obnovio međusobne odnose. U skoro isto vrijeme, sin Chaz se sa svojom djecom također vraća pod majčin krov zbog pretjeranog straha o sigurnosti za sebe i njih, koji proizlazi iz toga što je izgubio ženu u avionskoj nesreći. Saznavši to, njegova posvojena sestra Margot se iseljava iz stana gdje živi sa svojom suprugom, a njihov treći brat Richie, nakon saznanja o očevoj bolesti, vraća se sa svog putovanja oko svijeta brodom kako bi mogao biti uz njega. Odjednom ponovno pod istim krovom, kroz kratke isječke saznajemo o njihovom djetinjstvu, očevom favoritizmu, njihovim uspjesima i neuspjesima kroz odrastanje te o njihovim međusobnim odnosima. Majčin financijski savjetnik i udvarač shvaća kako se Royal samo pravi da ima rak te nakon objavljivanja toga cijeloj obitelji Roya protjeraju iz kuće. Iako protjeran, Royal još uvijek nastoji imati kontakt sa svojom obitelji, iako neuspješno osim sa Richiem koji mu je oduvijek bio omiljeni. Ono što na kraju opet spoji obitelj natrag je Richiev pokušaj samoubojstva gdje shvate da iako imaju mnogo razmjerica i različitosti, ova disfunkcionalna obitelj je na kraju dana ipak obitelj, da oni sve na kraju dana razumiju i da si s njima moraš biti blizak.²² Na završetku filma svi postignu ono što su trebali još odavno, napokon se suočivši sa svojim problemima, privevši svoje zaostatke i emocionalnu prtljagu kraju.

Redatelj W. Anderson obožava teme vezane uz disfunkcionalne obitelji što je vidljivo i iz njegova prva dva filma, a sam je priznao kako je ideju za film dobio od filma Orsona Wellesa *The Magnificent Ambersons*, od samog izgleda kuća pa do radnje i obitelji čija je slava prošla, kao i *You Can't Take It with You* Franka Capre te priče obitelji Glass J. D. Salinger. Kuća u kojoj su snimali je stvarna tj. nije snimano na setu, tako da je New York pravo mjesto radnje filma, a skoro sve likove pisao je s određenim glumcem na umu, što je vjerojatno razlog zašto toliko dobro pašu uz svoje uloge. Također, Anderson se za prijelazne scene inspirirao filmom *Two English Girls* gdje je za pozadine koristio ponavljajuće prednje stranice knjiga kao mozaik kako bi popunio kadar i bolje približio radnju nadolazeće scene.²³

Mnogi bi mogli reći da film nema konkretno radnju, i dijelom bi bili u krivu i u pravu. Pošto nema konkretnog događaja kao u raznim trilerima ili dramama, osim izmišljanja bolesti oca Roya, radnja ovog filma je zapravo u karakteru i osjećajima likova. Pomoću dugačkih scena, pomno osmišljenih kadrova i nadasve kostimografije, s lakoćom možemo prepoznati što likovi osjećaju u pojedinim scenama. Tako npr. možemo lako osjetiti Richievu zaljubljenost u Margot u sceni

²² Deutsch Ron (2012): *Chef du Cinema: The Royal Tenenbaums*, (pristupljeno 7.9.2020.), On Film / Essays, The Criterion Collection

²³ Zoller Seitz M. (2013): *The Wes Anderson Collection*, SAD: Abrams Books

njihovog susreta u luci pri njegovom povratku kući, dok on nju čeka i gleda kako izlazi iz Green Line busa, u svojoj uobičajenoj odjevnoj kombinaciji smeđe bunde, Hermes torbice i očiju prenamaglašenih olovkom, snimljenoj u slowmotionu dok u pozadini svira ljubavna pjesma "These Days" od Nica. Iako u tom dijelu nisu ništa izgovorili, njihovi pogledi, kretanja i tinejdžerski osmjesi koje su si uputilo više nego jasno prenose gledatelju njihove skrivene osjećaje jedno prema drugome.²⁴ Još jedna slična scena ovoj, po kojoj mnogi najviše pamte film, je scena pokušaja samoubojstva Richija. Scena započinje u dnevnom boravku stana Margot i njezina muža Raleigh St. Clairea, nakon što su on i Richie preko privatnog detektiva saznali o njenoj prošlosti - kako je pušačica od svoje 12. godine, o njenom prvom braku na Jamajci, lezbijskoj aferi u Parizu te vezi sa njihovim prijateljem iz djetinjstva Elijem Cashom. Vidimo Richija kako ulazi u kupaonicu čija su vrata u sredini kadra te sobe uređene u zemljanim i drvenim tonovima te nakon što ih zatvori kamera nas prebacuje unutra s pogledom na Richiea iz ogledala, ali ovoga puta u sobi lišenoj gotovo svih boja osim plave. Tu, dok u pozadini svira tugaljiva pjesma "Needle in the Hay" Elliotta Smitha, Richie počinje skidati sve za sebe pomoću čega se hvatao za svoju prošlost i nekadašnju slavu tenisača - skine znojnice s ruku, s glave, krene rezati kosu i bradu škarama, pa potom skine sunčane naočale, prvi put mu istinski u filmu ovdje vidimo oči te vidimo tugu i depresiju u kojoj živi, ovime se na neki način ogolivši, krene se brijati te izgovori svoju prepoznatljivu rečenicu "*I'm going to kill myself tomorrow*". Potom, vidimo kako u kroz glavu prolaze sjećanja iz života te kako si žiletim prereže žile. Nije ni čudno što ljudima ova scena toliko ostane u sjećanju nakon gledanja ovoga filma jer ne samo pomoću glazbe, već i pomoću kostimografije, njegova pogleda, ali najviše boja ova scena iskače iz cijeloga filma. Tu zapravo tek vidimo koliko lik Richiea pati i što je sve spreman poduzeti kako bi našao bijeg iz toga. Film koji je inače kao da prefarban žučkastim i toplim tonovima, dopustivši nam da utonemo u toplinu koju nam pruža taj bogati interijer, prikaz grada i sami likovi, odjednom nas presjeće i prebaci u skroz neočivanu vibrantnu nijansu *cyan* plave, pomažući nam da istinski iskusimo patnje jednog od glavnih likova.

Slika 24. Richie Tenenbaum u plavo osvijetljenoj kupaonici

²⁴ Jones K. (2012.) : *The Royal Tenenbaums: Faded Glories*, On Film / Essays, The Criterion Collection

Pošto sam kostimografiju i njeno značenje u ovom filmu već ranije opisala (str. 12-15), u ovome dijelu bi se htjela posvetiti samom koloritu filma. Već nakon prvih nekoliko minuta gledanja filma lako je zaključiti da njime prevladavaju topli tonovi, kao da je cijeli film okupan sentimentalnom i toplom atmosferom neke nostalgije i želje za ljepšom prošlošću. Kada bih morala odrediti glavne boje koje su se koristile, izdvojila bih oker, crvenu i bež, uključujući sve njihove nijanse. Te boje vidljive su u svemu - u kostimima likova (npr. Margotina smeđa bunda, Richievo bež odijelo, Chasova crvena trenirka), interijeru (bogato izvezeni tepisi, bordo ukrasne palete i zidovi) i izgledu grada (smeđe kuće i zgrade New Yorka). Njihova obiteljska kuća skoro pa je cijela u drvenim tonovima ili crveno-bordo, od dnevne sobe, stepeništa, spavaćih soba do kuhinje. Način na koji su set suptilno podizali bojama je bio pomoću ukrasa koji bi se s njim ili odlično slagali, ili potpuno odudarali od njega - poput plesne dvorane koja ima žute zavjese i crteže, ali i zeleni okrugli tepih (slika 25). Osim tih prirodnih toplih boja, u filmu se javljaju i pastelne boje, pretežito u detaljima i interijerima van kuće Tenenbaum, ali i u kostimima njihove majke Etheline. Boja koja se tu i tamo provlači filmom je plava, najviše uočljiva u sitnicama poput boje globusa, kauča ili ručnika u inače bež ili neutralnoj sobi, ali scena u kojoj ona najviše dolazi do izražaja, kao što sam već i napisala, je u sceni Richieva pokušaja samoubojstva. Likovi se sa svojim kostimima koloristički savršeno uklapaju u interijer oko njih, gotovo pa utonoči u njega, kao da mu se prepuštaju. Anderson, koji je svojevrsni genije za prepričavanje priča na svoj poseban način nam je ovime samo još više predočio atmosferu koju je zamislio te nas bez puno truda ubacio u svijet obitelji Tenenbaum.

Slika 25. Plesna soba kuće Tenenbaum

Slika 26. Margot i Richie Tenenbaum na krovu

7. Analiza filma *The Darjeeling Limited*

The Darjeeling Limited, peti studijski film redatelja Wesa Andersona koji žanrovski isto možemo staviti pod kategoriju i komedije i drame, prati događaje tri brata Jacka, Petera i Francisa Whitmana koji putuju Indijom. Ne vidjevši se međusobno od sprovoda njihovog oca godinu dana ranije, najstariji brat Francis je uz pomoć svog asistenta organizirao cijeli put kroz Indiju vlakom pod krinkom toga da idu na spiritualno putovanje, dok mu je pravi cilj bio da pronađu njihovu majku koja živi u samostanu na Himalajama. Ova tri brata si ne vjeruju pa im Francis oduzme putovnice da ne bi mogli pobjeći, iako je Jack imao plan za bijeg u Europu. Međusobno udaljeni zbog svojih tajni, manjka vjere jedno u drugo i toga što se nisu dugo vidjeli, braća ulaze u svađe te korak po korak saznaju tajne i istine jedno drugoga koje su si skrivali - kako je Francis namjerno imao nesreću na biciklu, da je Peterova žena trudna i kako Jack još uvijek pati za istom ženom. Zbog tučnjave i lošeg ponašanja izbace iz vlaka te se odluče vratiti doma. Tražeći prijevoz do aerodroma prožive zajedno traumatično iskustvo spašavanja dječaka koji su se utapali, braća se napokon zbliže te nastave svoje zajedničko putovanje, sada sa znanjem da je krajnja destinacija samostan gdje im je majka, iako svi troje u podsvjesti znaju da ih ona zapravo ni ne želi vidjeti. Iako ih na početku filma nije vezalo ništa više od prezimena i kofera njihovog oca koje su svi imali, a u stvari nosili kao sjećanja na bolnu i rado prisjećanu prošlost, braća kroz ovo putovanje nauče cijeniti i voljeti obitelj i povezanost koju imaju.

Zanimljivost kod ovoga filma je to što je Anderson, kako bi bolje objasnio ljubavnu patnju i dao nam bolji uvid u pozadinsku priču lika Jacka Whitmana snimao kratkometražni film imena *Hotel Chevalier*, iste godine kada je izdan i film *The Darjeeling Limited*. U njemu vidimo Jacka u njegovoj hotelskoj sobi u Parizu i istoimenom hotelu *Chevalier* kada mu u posjetu dođe bivša djevojka te mu izvrne cijeli svijet naopako. Film je snimljen u klasičnom stilu snimanja Wesa Andersona, punom simetrije i savršenih kadrova, a boja koja se ovdje ističe je žarko žuta i slične zemljane nijanse. Ono čime se film nadovezuje na *The Darjeeling Limited* je žuti kućanski ogrtač koji je Jack sa sobom ponio na putovanje kroz Indiju i u kojemu je vidljiv u nekoliko scena filma, kao i činjenica da je Jack većinom u filmu bos, kao što je bio i u *Hotel Chevalieru*, a ova radnja se dogodila dva tjedna prije njihovih indijskih pustolovina.²⁵

Kako bi što bolje osmislio priču i događaje, Anderson je sa svojim suradnicima Francisom Coppolom i Jasonom Schwartzmanom otputovao u Indiju kako bi bolje upoznao atmosferu mjesta.²⁶ Iako je Wes Anderson poznat po pomno isplaniranim kadrovima i scenama, to nije bio slučaj u ovom filmu. Pošto nije sniman u kontroliranom okruženju već u stvarnom životu, na ulici, nisu imali puno utjecaja o svijetu koji se događa dok oni snimaju. Tako su primjerice neke scene morali ponavljati više puta jer bi usred snimanja u pozadini prošao motocikl ili bi pored njih prošla žena

²⁵ Crothers Dilley W. (2017): *The cinema of Wes Anderson: Bringing nostalgia to life*, Columbia University Press

²⁶ Ebert R. (2007): *Looking for karma in all the wrong places*, <https://www.rogerebert.com/reviews/the-darjeeling-limited-2007>

noseći hranu zbog koje bi se oni morali pomicati u stranu kako bi ona mogla proći, tako da iako je govor bio isplaniran, život na ulici koji se odvijao pored njih nije.²⁷

Vlak u kojemu si snimali film bio je pravi vlak i set filma, kretao se po prugama kao i normalan vlak, samo što nije skupljao putnike pa ako su taj dan ljudi zakasnili na posao tj. na set, seta u tom slučaju više nije ni bilo. Sam eksterijer vlaka bio je ručno oslikan po naputcima Andersona u iznimno zanimljivim i bogatim tradicionalnim indijskim dezenima, s obje strane isto kako bi se ovisno o osvjetljenju i dobu dana scene mogle snimate s bilo koje strane. Eksterijer vlaka koji najviše vidimo u film obojan je u dvije nijanse plave boje, jednu svjetliju i malo nalik tirkiznoj, a drugu tamniju, preko kojih stoje slova i nazivi koji su žarko žute boje, u kontrast njihovoj pozadini. Interijer vlaka prava je mala paleta duginih boja, savršeno prikazujući Indiju i njihove šarene prizore. Dio soba uređen plavim tonovima dopunjenim geometrijskim uzorcima na tapetama, dio je u tamno crvenoj, a sve je dopunjeno ukrasima i dekoracijama. Tako je većina namještaja od drva, zavjese u svijetlo plave, restoranski vagon je prepun slika i lusterama, a svi sitni detalji od crteža, soka od limete te kostima posluke samo dodaju boljem doživljaju prave Indije. Iako sva tri brata na sebi tokom putovanja nose skupa siva odijela, predstavljajući zapadni svijet i uređenost iz kojega su došli, ovdje su uronjeni u sve boje Indije. U scenama dok hodaju po gradovima i hramovima, njihova monotona odijela iskaču iz mase koja je prepuna bojama začina, od žute do crvene pa do detalja u svim mogućim bojama. Jedini njihovi predmeti koji se barem djelomično uklapaju u svijet oko njih su njihovi koferi. Ručno oslikani kožni koferi koje potpisuje Louis Vuitton, svojim tropskim uzorkom i smeđom bojom uklapaju se u tu žučastu toplu scenu Indije. Oni u ovome filmu zapravo prikazuju više od same materijalističke prtljage, sva tri brata nose po nekoliko kofera iz iste serije koji su nekoć pripadali njihovome ocu, a oni ih nose kao sjećanja na njega i neke bolje dane. Jedan od trenutaka katarze filma je kada se braća nakon što se pomire i vide majku, ponovno trče na vlak kako bi uspjeli doći doma, ali shvaćajući u toj žurbi da su im koferi prevelika smetnja, odbacuju ih sa strane, istovremeno i prikazujući kako napokon shvaćaju poantu putovanja, pomirenje između braće i novu emocionalnu povezanost koju su izgradili. Jedna od sličnih katarzičnih scena, kojom je redatelj Wes Anderson htio film okrenuti za 180°, je scena sprovida jednog od dječaka koji se utopio. Zanimljivo je da stanovnici tog sela nisu dali da se to snima u njihovim kućama pa su tokom noći izgradili drugu, u njihovom tradicionalnom stilu, kako bi se njoj moglo snimati.²⁸ Ova scena “iskače iz paštete” jer za razliku od ostatka filma koji je užurban i pun vanjskih podražaja, ova scena je cijela u pastelnim i monotonim tonovima plave, bijele i žute, odstranjene su joj sve vibrantne boje, te prati ovu trojicu braće kako u slowmotionu, koji kao da i nije filmski efekt, hodaju selom kako bi došli na sprovod. U jednu ruku ova scena je i kao odmor za oči od boja, ali i odmor za dušu jer su ovim jednostavnim detaljima poput micanja boje, sporom kamerom i tužnom glazbom uspjeli predočiti kako se njima taj događaj odvijao u glavi. Kontrastom

²⁷ Brody R. (2010.): *The Darjeeling Limited: Voyage to India, On Film / Essays*, The Criterion Collection

²⁸ Badt K. (2007.): *A conversation with Director Wes Anderson*, Huffpost, https://www.huffpost.com/entry/a-conversation-with-direc_b_66013

boja između njihovim monotonih odjevnih kombinacija i više nego šarenog okruženja Indije oko njih, Anderson je uspio predočiti život zapadnjaka i njihovo pomalo turističko istraživanje zemlje i njih samih.

Slika 27. Vlak Darjeeling Limited

Slika 28. Braća na sprovodu

Slika 29. Jack Whitman u sobi hotela Chevalier

8. Analiza filma *The Grand Budapest Hotel*

Film *The Grand Budapest Hotel* predzadnji je, a ujedno i osmi film redatelja Wesa Andersona, koji je izašao 2014. godine, a žanrovski, kao i prijašnja dva filma koja sam opisivala u ovome radi, spada u kombinaciju komedije i drame. Radnja ovoga filma započinje naratorom koji nam objašnjava kako je dobio inspiraciju za knjigu, a ostatak filma je zapravo priča u priči. Prva radnja smješta tog pisca u mlađim danima kad je posjetio Hotel Grand Budapest te kroz priču s tadašnjim vlasnikom pričao o njegovom životu i prošlosti hotela, koji je drugi radnja. U prvoj radnji susrećemo se s tad već ostarjelim vlasnikom, bivšim radnikom predvorja hotela koji je sada prikazan poluprazan te kako postoji samo u sjeni svoje izbljedjele stare slave, dok u radnji koja prati prošlost vidimo hotel u svom punom sjaju s ekcentričnim voditeljem hotela M. Gustaveom koji je obožavan među starijim ženama koje u njemu odsjedaju. Ta radnja prati njihove dogodovštine nakon sprovoda jedne od njegovih ljubavnica, Madam D., koja je njemu ostavila sliku koju želi njena obitelj. Time, započinje utrka i potraga za Gustaveom dok on bježi od njih, završi u zatvoru te na kraju uz pomoć ostalih zatvorenika i Zeroa uspije pobjeći. Iako kroz cijeli film izrazito egocentričan i pun sebe, Gustave biva ubijen od strane vojnika jer se borio za prava svog štićenika Zeroa, koji naposljetku nasljedi sve njegovo, uključujući Hotel Grand Budapest.

Ovaj film je Andersonu donio 4 Oskara, i čak 5 ostalih nominacija Akademije, među kojima su Oskar za kostimografiju, šminku i frizure, glazbu i produkcijski dizajn, uz brojne ostale nominacije i nagrade kojima je ovaj film obasipan²⁹, što nije ni čudno jer se već nakon 10 minuta filma možemo uvjeriti u genijalnost koja stoji iza. Kako film zapravo ima dvije radnje, osim po likovima lako je za razaznati koja se radnja odvija po interijeru hotela. Hotel Grand Budapest je u svom vrhuncu slave bio uređen u tople i živahne nijanse roze i crvene boje, u koje su se savršeno uklapale uniforme zaposlenika hotela koje su bile žarko ljubičaste boje. Hotel je prepun luksuznih dekora, kristalnih lusterata te u njemu odsjedaju samo bitni i bogati gosti. Osim u hotelu, roza boja se još ističe u slastičarnici Meindl's gdje radi Agatha, ljubavni interes Zeroa. Njihove pomno osmišljene slastice nikoga u filmu ne ostavljaju razočaranim, a pakiranja koja dolaze u svjetlo ružičastoj kocki s plavom vrpcom na vrhu izvrsno se uklapajući s interijerom hotela. Cijela vizija hotela i radnje oko njega kao da je oblivena ružičastom bojom ljubavi i sreće, dok je u drugoj radnji skroz drugačija priča. Tu hotel nalazimo u pomalo već derutnom stanju, boja više nema, a pogotovo ni ljudi, a oni rijetki koji su sada tamo dolaze kako bi mogli uživati u samoći. Od prepoznatljive roze nijanse ništa nije ostalo te je sad zasipan smeđim i narančastim tonovima, drvenim ukrasima u pomalo minimalističkom stilu. Pošto je radnja filma zapravo Zeroevo prepričavanje svog života i sjećanja, ove promjene u paleti boja dolaze sasvim prirodno. Vesele nijanse ružičaste i bogate crvene predstavljaju i najbolji dio njegova života dok je radio s Gustaveom i dok je Agatha bila uz njega, dok nakon smrti njih oboje je hotel zapušten. Jedini razlog zašto ga je ostavio sebi je da sačuva sjećanje na svoju tada već pokojnu ženu Agathu, a hotel je već u početku njegova rada tamo

²⁹ *The Grand Budapest Hotel* (2014) - Awards, IMDb, https://www.imdb.com/title/tt2278388/awards?ref_=tt_awd

zapravo bio samo dio skoro pa nestalog svijeta u kojemu je živio romantik i perfekcionista M. Gustave.³⁰

Kako to već biva s Wes Andersonom, promjena boja u sceni najbolji je način promjene i atmosfere. Oba filma koja sam u ovome radu opisala imala su takve primjere, a Grand Budapest Hotel se po tome ne razlikuje. Tako ovdje kada M. Gustave završi u zatvoru zbog krađe slike iz kuće Madam D., više se nosi svoju razrađenu uniformu hotela već bijelo-plavu prugastu zatvorsku uniformu, a interijer oko njega nema ni trunke roze na sebi, već je zamijenjen dosadnim bijelim i sivim nijansama. Tako u ovome filmu paletu boja ne možemo koristiti kao jednu, već moramo imati dvije posebne - jednu za svako vrijeme odvijanja filma. Ona koja prikazuje ljepše vrijeme i slavu hotela prepuna je žarkih i veselih tonova ružičaste, crvene i ljubičaste, dok je ona koja sad predstavlja neka bolja zaboravljena vremena i prepuštanje puna zagasitih drvenih tonova smeđe i narančaste boje. Jedina stvar koja ih zapravo povezuje je boja uniforme radnika koja je ostala vjerna starim danima pa time vidimo Jasona Schwartzmana u karakterističnoj ljubičastoj jakni.

Slika 30. Predvorje hotela Grand Budapest u prošlosti

Slika 31. Predvorje hotela Grand Budapest u novijem dijelu priče

³⁰ McDonald A. : *Opening the Grand Budapest Hotel: a Visual Analysis*, Volume 17, University of Notre Dame

9. EKSPERIMENTALNI DIO

9.1 Moodboard uz opis inspiracije za kolekciju

Motivirana poznatom izrekom da slika govori više od tisuću riječi, odlučila sam napraviti tri *mood boarda* povezana uz filmove koje sam odabrala kao inspiraciju za kolekciju, a to su The Royal Tenenbaums, The Darjeeling Limited i The Grand Budapest Hotel.

Kolekcija započinje radovima baziranim na filmu The Royal Tenenbaums pa sam taj *mood board* izabrala kao prvi. Kao što je vidljivo na slici 32, odabrala sam tri glavne boje za koje smatram da se najviše ponavljaju - oker žutu, smeđu i bordo crvenu. Paleta boja korištena u ovom filmu može se opisati kao većinski u zemljanim tonama, varirajući u nijansama i intenzitetima koji su prilagođeni atmosferi svake scene. Iz tog razloga, izdvojila sam scenu pokušaja samoubojstva Richiea Tenenbauma koja se ističe totalnim preokretom boja iz zagasitih zemljanih u vibrantnu plavu, ne samo poremetivši kontinuitet boja, već i promjenu atmosfere. To je jedina takva scena u cijelom filmu, a u smislu kolekcije nam odlično dolazi jer se lako može povezati sa sličnim scenama u ostala dva filma. Također, ono što označava likove obitelji Tenenbaum je to što se njihov stil odjevanja kroz životno odrastanje ne mijenja pa ih se, kao što je vidljivo u filmu, može vidjeti u istim odjevnim kombinacijama i u mladosti i u odrasloj dobi. Primjer toga je odjevna kombinacija Margot Tenenbaum koja nosi prugaste haljinu i dugačku svijetlo smeđu bundu te istu frizuru od svog djetinjstva do odrasle dobi, te lik Richia Tenenbauma koji nosi tenisku traku oko glave i bež sako. Inspiracija odjevnim predmetima koje Margot nosi vidljiva je na slikama 16-19. Različite nijanse crvene, od kojih je najučestalija bordo, javljaju se kroz cijeli film, a najviše su primjetne kroz scenografiju tj. bogati interijer njihove kuće. Uzorke na tapetama sam uzela kao inspiraciju za žakard tkaninu koja se javlja kroz ostatak kolekcije, a ona varira od geometrijskih do cvjetnih uzoraka.

Drugi film koji sam odabrala je The Darjeeling Limited, a kako je radnja smještena u Indiji boje u ovom filmu su izrazito vibrantne i bogate. Od njih bi kao dvije glavne boje istaknula plavu i žutu, plava se najviše javlja u tirkoznim i cyan nijansama, a kao kontrast njima žuta se javlja u toplim žarkim nijansama i malo zagušenijem tonu okera. Sporedne boje koje se također često pojavljuju su crvena, u nijansama bordo i žarke crvene, i bijela, a one služe kako bi se podigla ili opustila atmosfera scene u kojoj se nalaze. Primjer toga je scena sprovoda, gdje se likovi presvlače iz svojih "zapadnjačkih" svakodnevnih kostima u tradicionalne indijske koji su bijeli i svijetlo plavi te ih odjednom usporena kamera uz akustičnu pjesmu prati kroz njihovu šetnju po selu gdje su svi ostali pozadinski likovi također odjeveni u bijelo, uz tek poneki naglasak vibrantnih boja vidljiv u scenografiji koje su ih do sada pratile. Osim što je film prepun boja, pun je i raznih uzoraka koje sam koristila kao inspiraciju za tekstile odjevnih predmeta u kolekciji (vidljivo na slici 33). Osobno najdraži motiv, a moglo bi se reći i *leitmotiv* cijelog filma su personalizirani koferi njihovog oca koji nose kroz cijeli film. Koferi su napravljeni od smeđe kože, ukrašeni inicijalima imena oca i tropskim uzorkom crteža palmi, slonova, leoparda i sličnih životinja, a ja sam se njima inspirirala za modne dodatke u kolekciji.

Treći film koji sam odabrala je *The Grand Budapest Hotel*, u kojemu se isprepliču dvije paleta boja. U jednoj radnji filma koja prati prošlost likova korištena je ljubičasto ružičasta paleta u kojoj prevladavaju više pastelne nijanse, dok u drugoj radnji filma koja je smještena u novijem dobu prevladava više zagasita zemljana paleta. Ipak, boja koja se najviše ističe u cijelom filmu je žarko ljubičasta boja uniformi zaposlenika hotela koja ide uz korak ružičastoj koja prevladava u interijeru i suptilnim detaljima filma. Kao i u prošla dva filma, kod promjene atmosfere u puno hladniju i tmurniju temu, Anderson je tu paletu boja zamijenio plavom pa imamo scene u zatvoru gdje gotovo da nema boje koja nije nijansa plave ili bijele. U dijelu filma koji prati novije događaje tj. prepričavanje prošlosti interijer i odjeća samih likova je u puno tamnijim nijansama pa tako prevladavaju oker i tamno crvena boja, pokazajući nam savršeno kako je hotel i sve što je bilo u njemu ostarilo i izgubilo svoj prvotni sjaj. Najprepoznatljiviji motiv ovoga filma su sama slika hotela (vidljiva na samome vrhu *mood boarda*) koji je prepoznatljive roze nijanse filma, i uniforme zaposlenika, najviše zbog svoje karakteristične nijanse ljubičaste, a i zbog samih krojeva i različitosti koje likovi imaju. Osobno najzanimljiviji kostimi u filmu su mi od like Madam D. koja nosi haljine i kapute oslikane uzorcima inspiriranim slikama slikara Gustava Klimta, koji njoj kao sakupljačici umjetnina savršeno pristaju.

Iako svaki film drugačiji, lako je za uvidjeti neke boje koje se ponavljaju, a i boje po kojima se ističu pa sam se po njima pretežito vodila pri izradi crteža ove kolekcije. Također, iz ovih slika vidljive su dodatne inspiracije koje sam uzimala, poput uzoraka, modnih dodataka i krojeva.

THE ROYAL

TENENBAUMS

Margot Tenenbaum

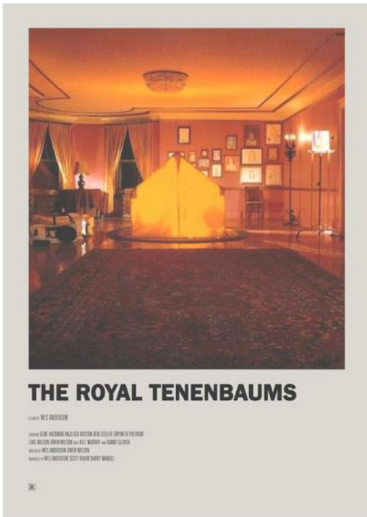
PANTONE®
Spicy Mustard 14-0952

PANTONE®
18-1248 TCX
Rust

bunda, polo prugaste haljine

THE ROYAL TENENBAUMS

3 glavne boje:

1. oker žuta
2. smeđa
3. bordo crvena

pretežito zemljana paleta boja

Richie Tenenbaum

scena pokušaja samoubojstva - žarka i iznimno plava

jedina takva kontrast ostatku filma

Adidas trenirka kao zaštitni znak likova

dizajn interijera u tamno crvenim tonovima

IRONMAN

R: 175
G: 31
B: 36

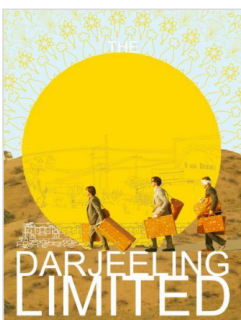
Slika 32. Moodboard za film The Royal Tenenbaums

THE DARJEELING LIMITED

dvije glavne boje:

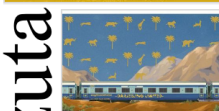
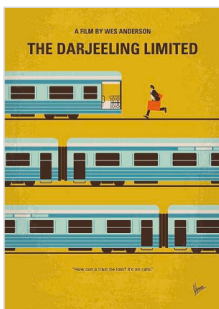
1. plava

tirkizna,
cyan

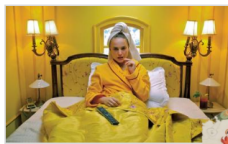
kofer

- leitmotiv filma
- smeđa koža sa životinjskim
i biljnim uzorkom

2. žuta

vibrantna
oker

šareni
bogati
uzorci

dvije sporedne boje:

1. crvena

2. bijela

spokojna,
koristi se u
emotivnim trenucima

jaka, žarka
bordo

Slika 33. Moodboard za film The Darjeeling Limited

2. ljubičasta

boja uniforme
djelatnika hotela
(glavnih likova)

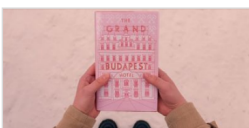
dvije glavne boje:
1. ružičasta

od pastelnih
do žarkih
nijansi

tri
sporedne
boje:
1. crvena

zemljana paleta,
tamnije i
zagasitije
nijanse

kostimi inspirirani djelima Klimta

2. žuta

zagasita
oker

geometrijski ili orijentalni uzorci u jarkim bojama

3. svijetlo plava

u detaljima
za iskazivanje
promjene atmosfere

THE GRAND BUDAPEST HOTEL

Slika 34. Moodboard za film The Grand Budapest Hotel

9.2 Opis vlastite kolekcije

Poveznica između sva tri filma, osim što su djelo istog redatelja, je i nekoliko boja koje se ponavljaju pa sam ih iz tog razloga odabrala kao vezu između njih. Kolekcija započinje tamnijim zemljanim bojama uzetima iz *The Royal Tenenbaums* koje se polako prelijevaju u vibrantnije boje iz *The Darjeeling Limiteda* pa na kraju smiruju u nešto pastelnijim bojama *The Grand Budapest Hotela*. Inspirirana šarolikim prikazima Indije te bogatim interijerom filmova, kolekcija je puna kašmirskih uzoraka i žakard vezova koje su vidljive kroz cijelu liniju, uz dodatak nekoliko geometrijskih kao mig na savršene kadrove i kinematografiju filmova. Modni su dodaci dodani u kolekciju u obliku čvrstih i malenih torba-kofera, boje im variraju ovisno o kombinaciji na kojoj se nalaze, kao manja verzija personaliziranih kofera iz *The Darjeeling Limited*. Također, kako su glavna tri lika tog filma gotovo stalno odjevena u odjela, kao i u *The Grand Budapest Hotel* gdje su u uniformama, kroz kolekciju se provlače ozbiljnije i formalnije kombinacije sakoa i odijela. Kao kontrast njima, za ostatak kolekcije može se reći da je dosta ležeran zbog opuštenih i više boemskih krojeva, no sami taj kontrast između krojeva i atmosfere odgovara kontrastu boja koji se događaju u Andersonovim filmovima. Pošto svaki od tri filma ima po nekoliko plavih scena, koje kako sam već ranije napisala služe tome da gledatelj osjeti promjenu atmosfere, tako svaki od tri dijela kolekcije ima po neki plavi *outfit*, dok se on u *The Darjeeling Limited* dijelu kolekcije ističe po bjelini (scena sprovoda u filmu). Misao iza cijele kolekcije je odjeća koja se može nositi i u poslovnim i ležernim kombinacijama bez konotacije na dosadu koju takva odjeća često ima, a sam kolorit i raznolikost boja u ovim filmovima Wesa Andersona poslužila mi je kao savršen način za micanje dosade i dodavanje zabave i autentičnosti.

9.3. Skice tokom crtanja kolekcije

Slika 35. a), b) razvoj crteža kolekcije

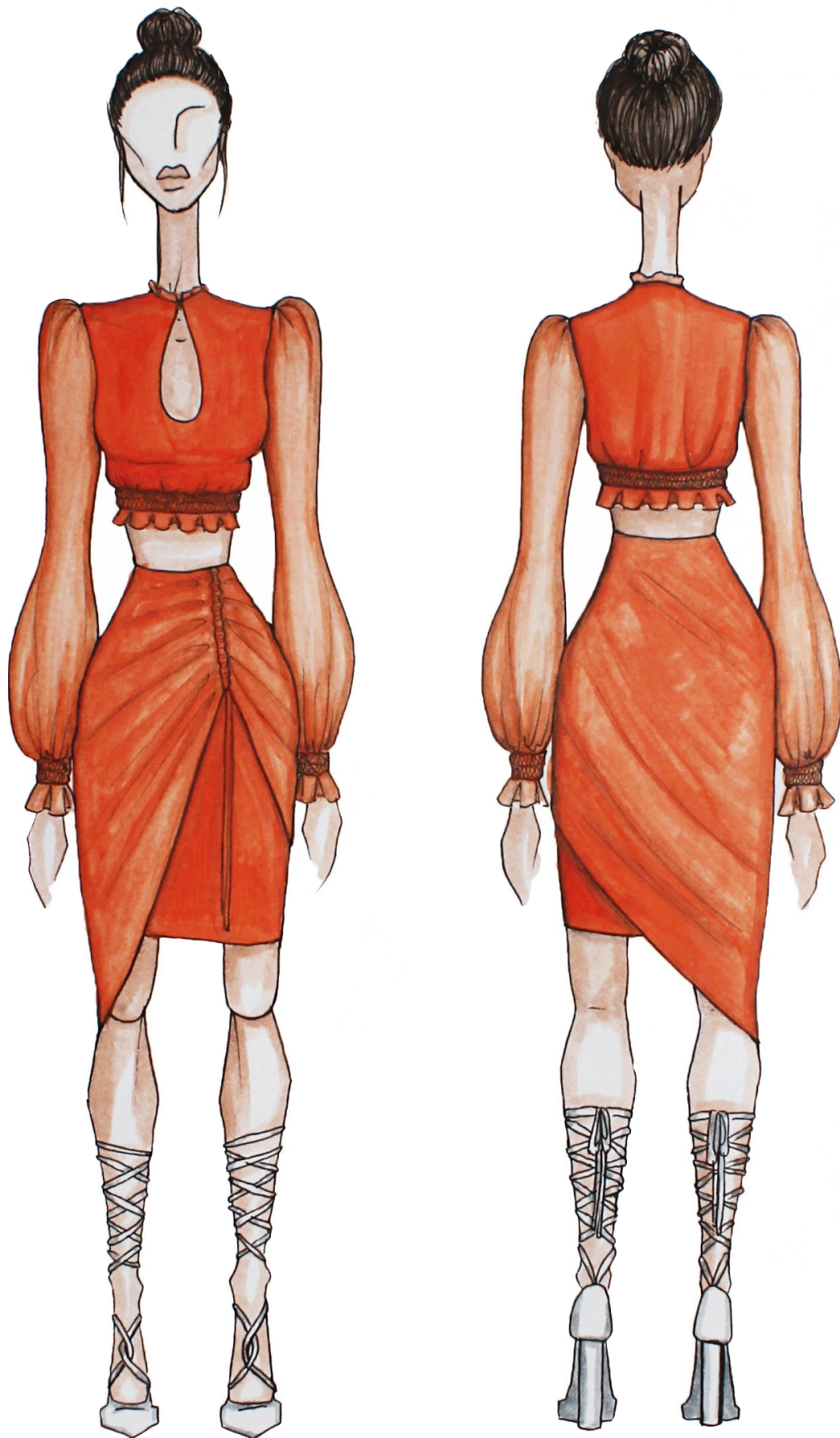

Slika 35. c), d), e) razvoj crteža kolekcije

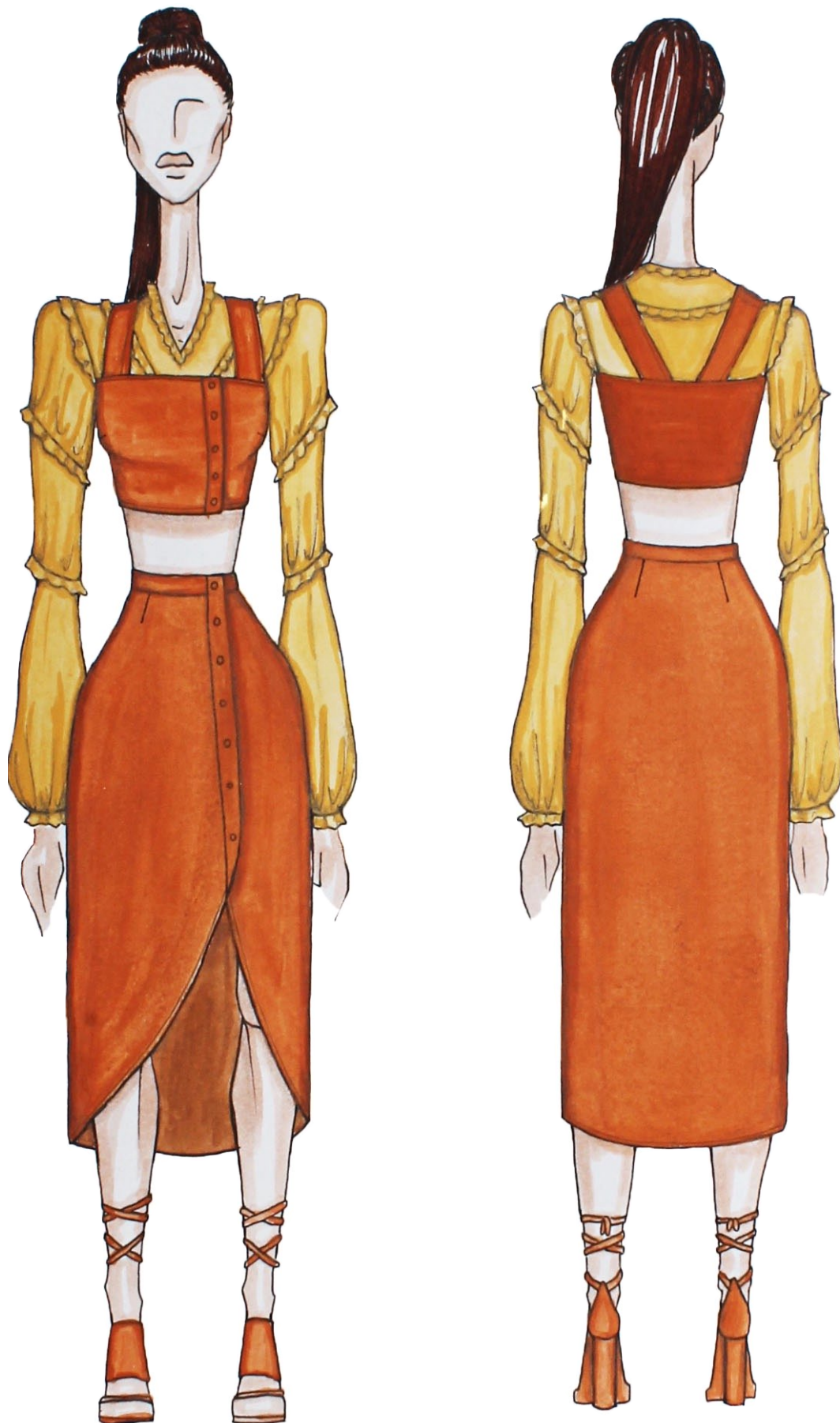
9.4 Kolekcija

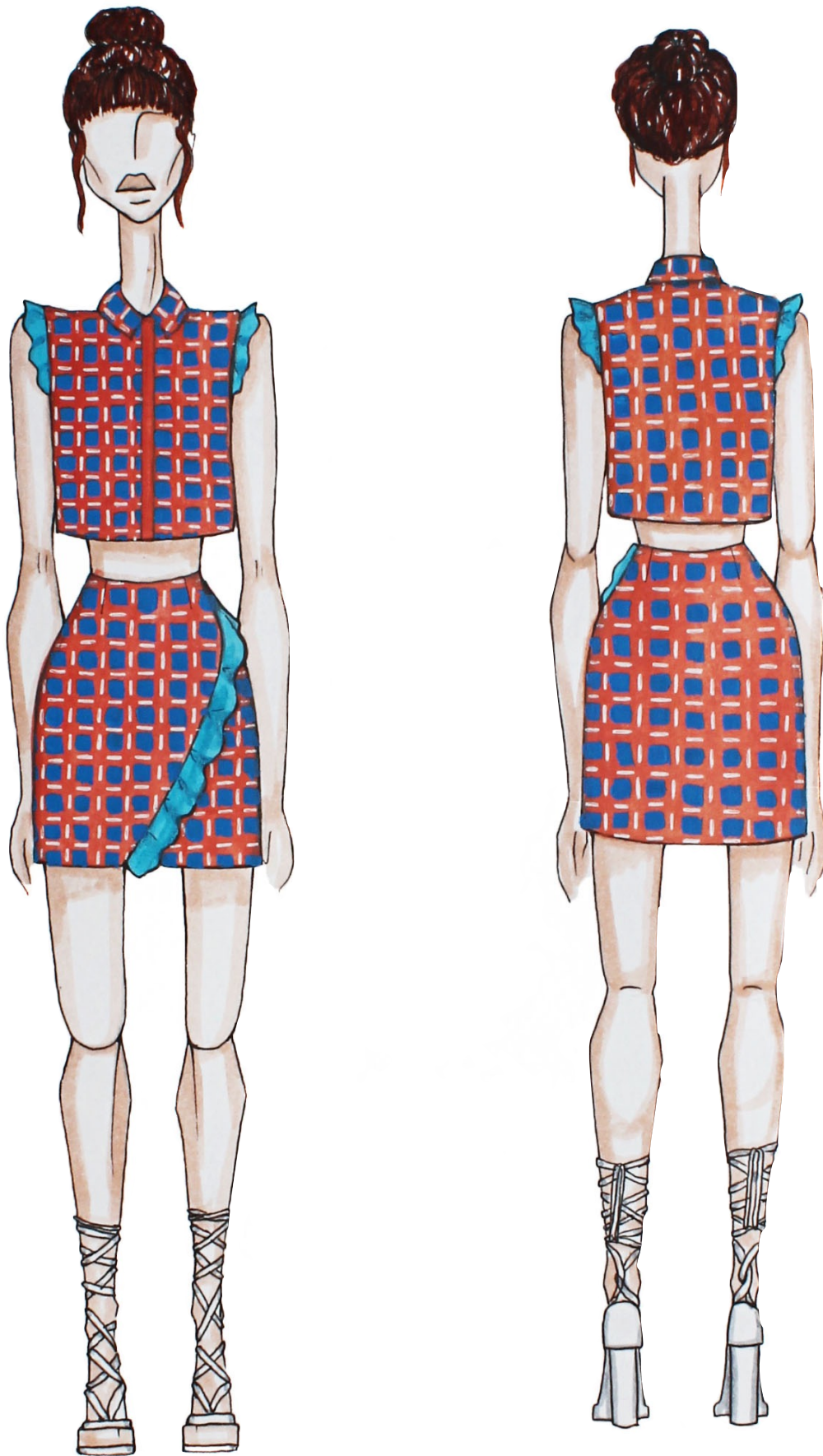
Slika 36. MODEL 1.

Slika 37. MODEL 2.

Slika 38. MODEL 3.

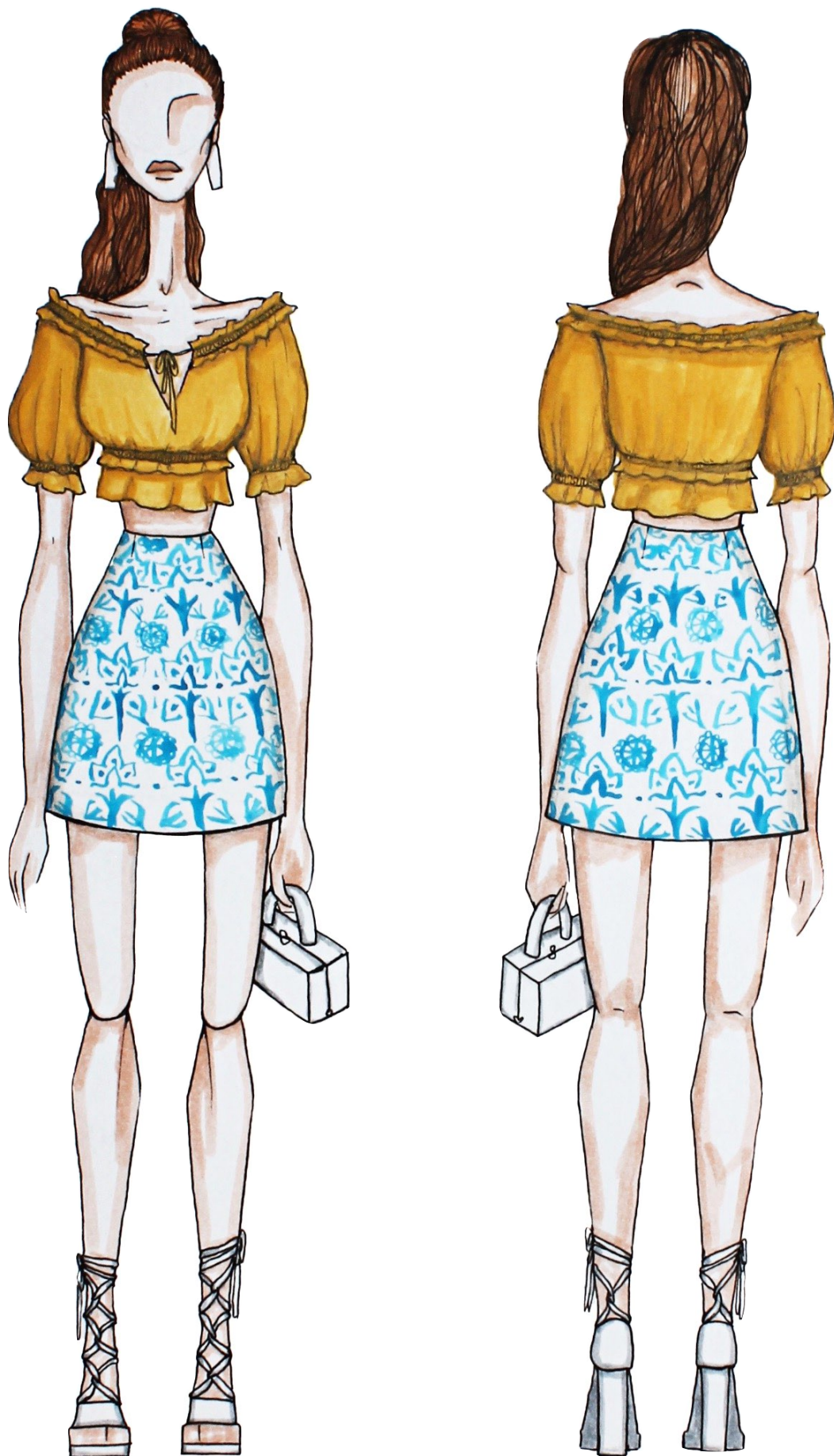
Slika 39. MODEL 4.

Slika 40. MODEL 5.

Slika 41. MODEL 6.

Slika 42. MODEL 7.

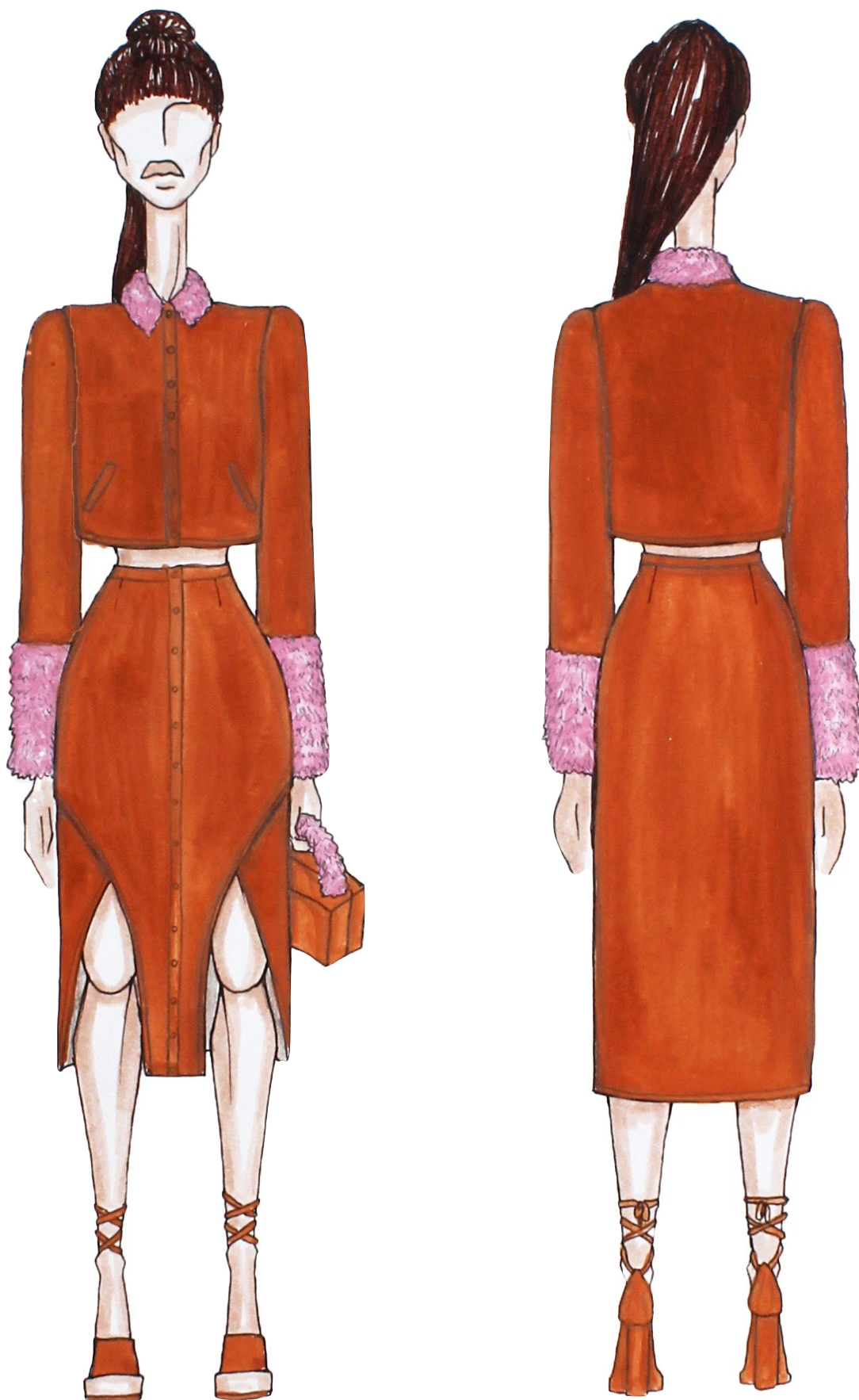
Slika 43. MODEL 8.

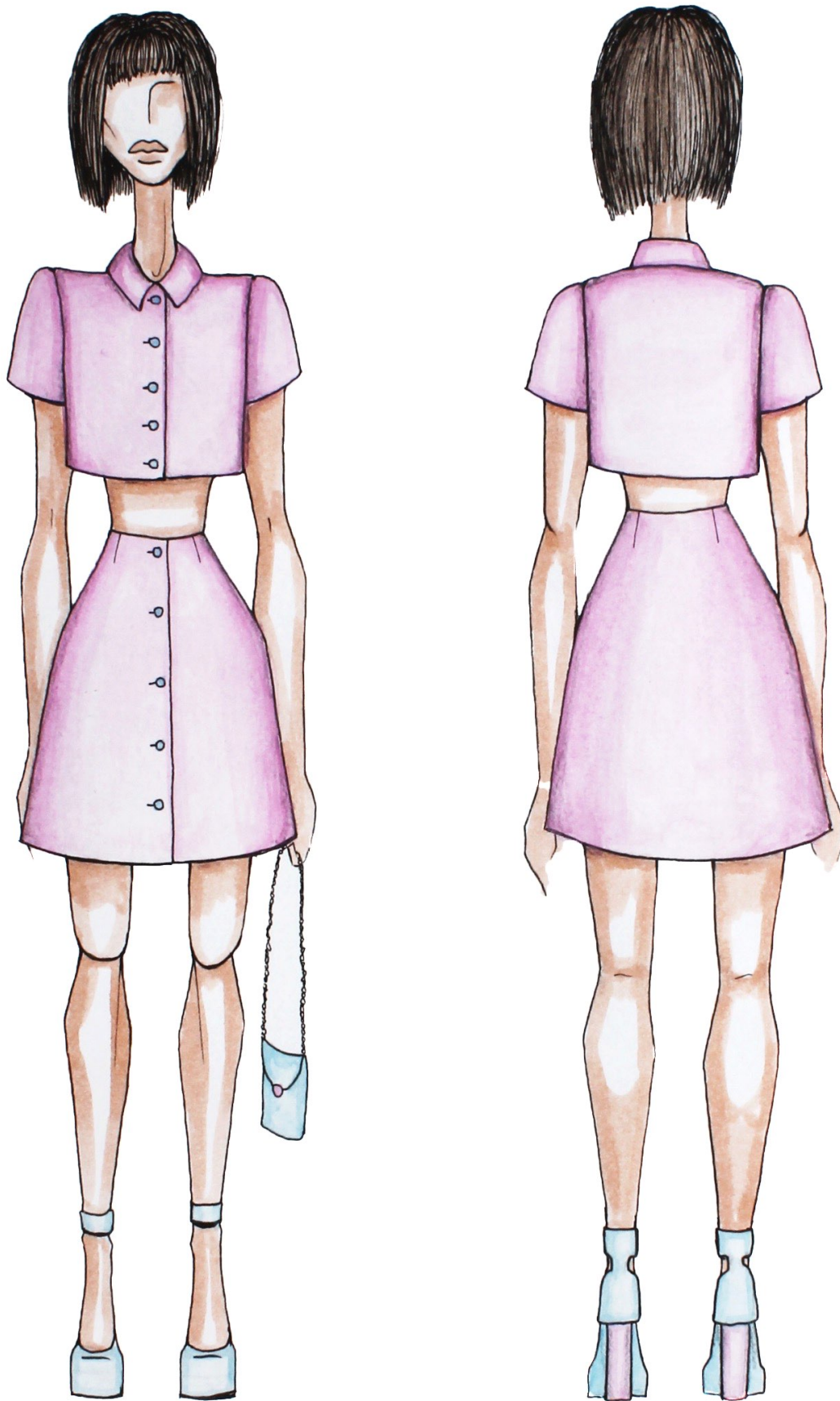
Slika 44. MODEL 9.

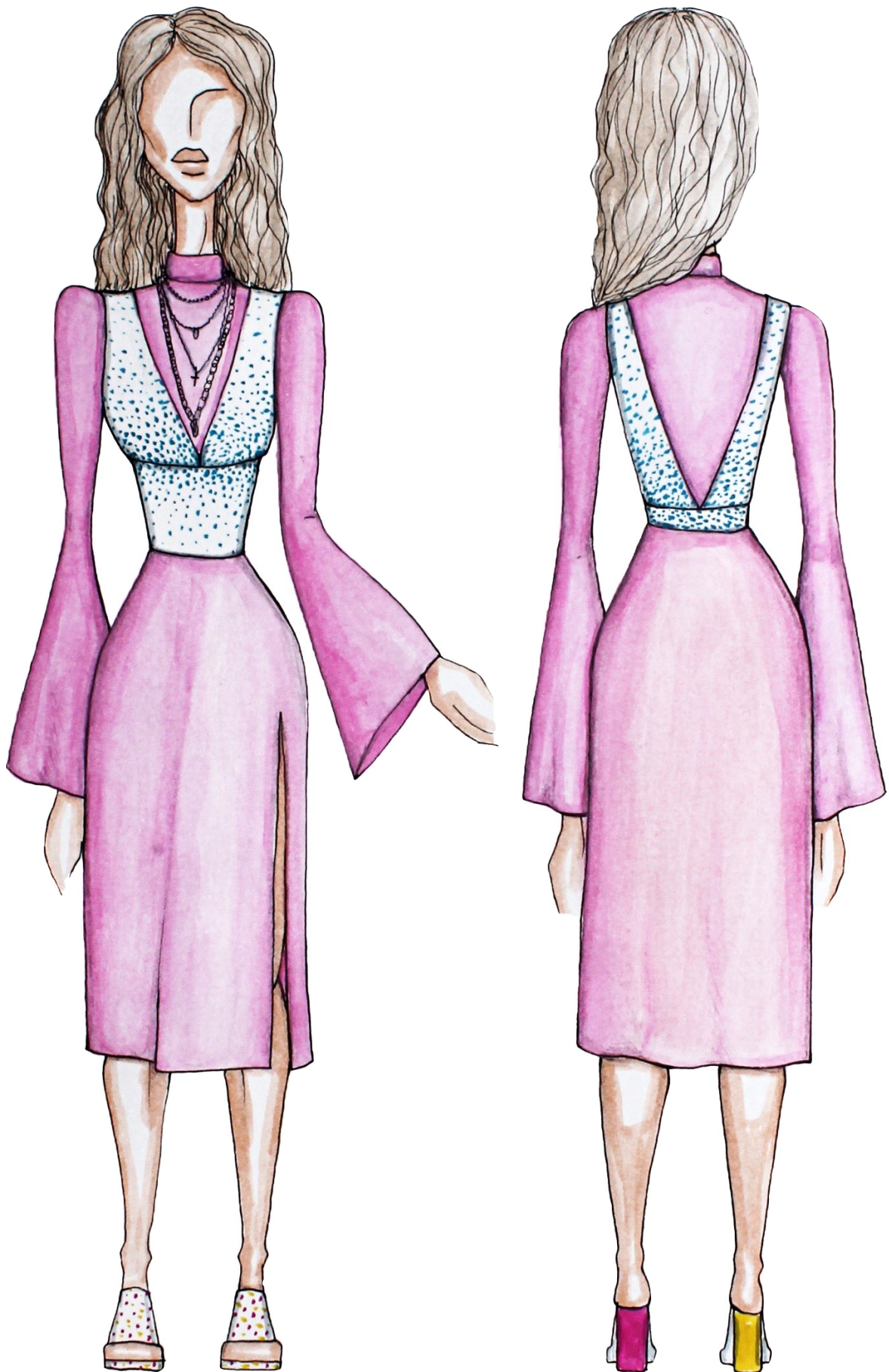
Slika 45. MODEL 10.

Slika 46. MODEL 11.

Slika 47. MODEL 12.

Slika 48. MODEL 13.

Slika 49. MODEL 14.

Slika 50. MODEL 15.

4. KONSTRUKCIJA ODJEVNOG PREDMETA

Za konstrukciju ovog kompleta koji se sastoji od košulje i suknje korištena je knjiga profesora Darka Ujevića: Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće, 2010. Modeli koje sam koristila su ženska košulja bez prsnog ušitka i sukladno tome rukav za košulju bez prsnog ušitka te model za žensku suknju, a modelirala sam ih po kompletu iz kolekcije naziva Model 12. Veličina koju sam koristila je ženska veličina 40.

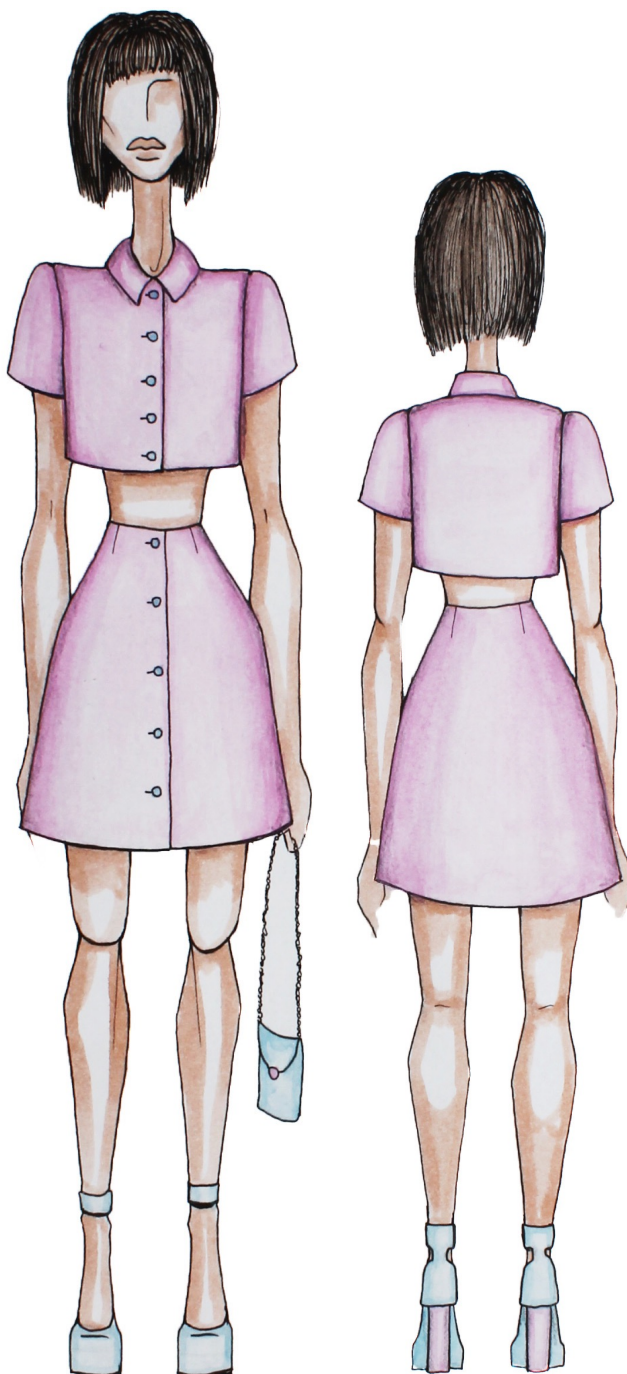
Glavne tjelesne mjere za odjevnu žensku veličinu 40:

Tv (tjelesna visina) = 168cm

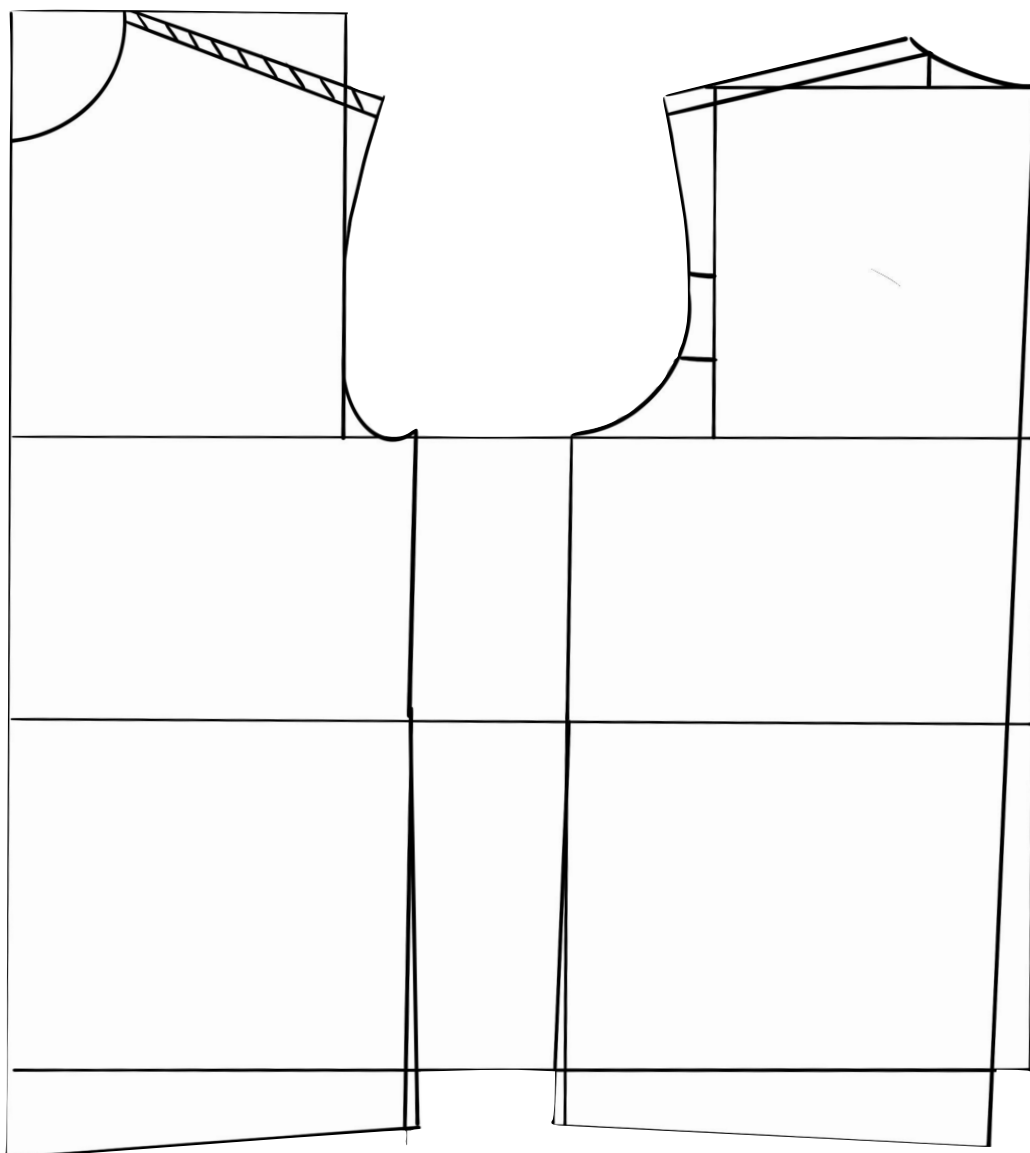
Og (opseg grudi) = 92cm

Os (Opseg struka) = 74cm

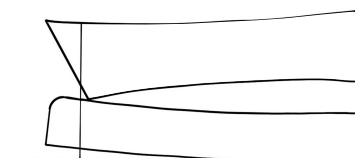
Ob (Opseg bokova) = 98cm

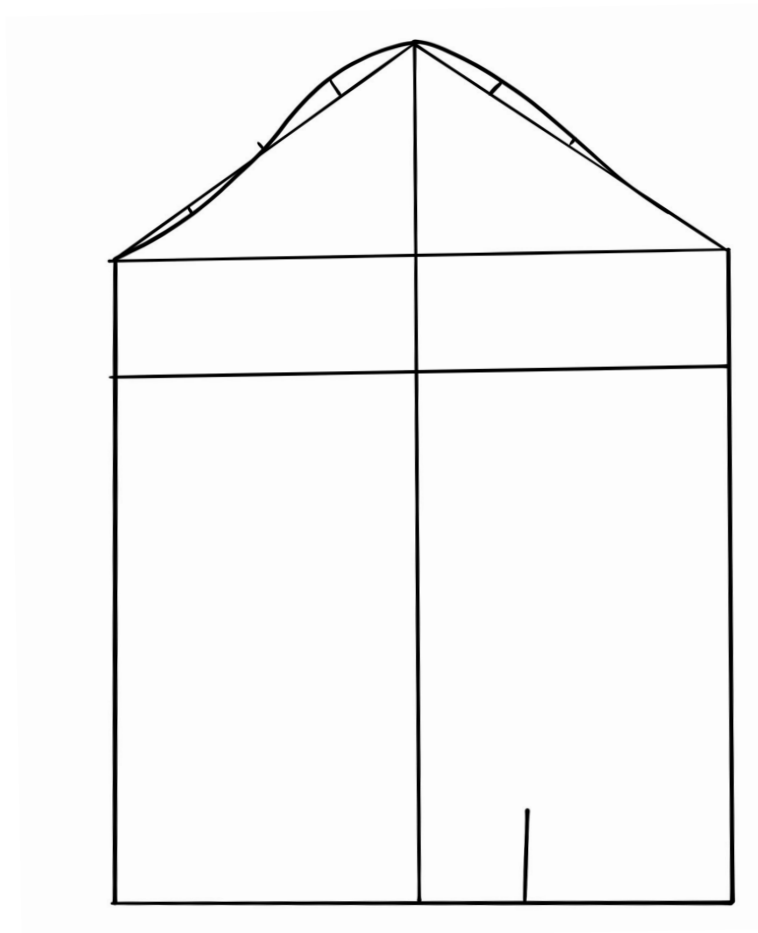
Slika 51. Model 12

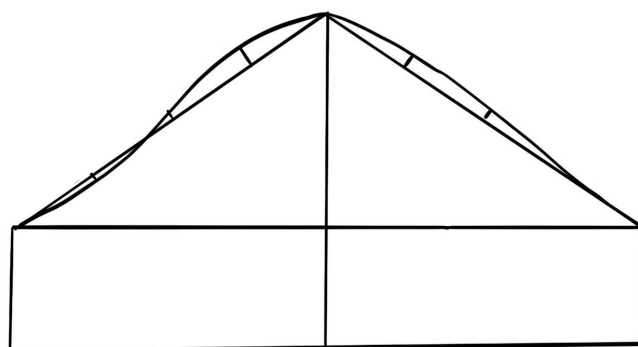
Slika 52. Temeljni kroj košulje bez prsnog ušitka

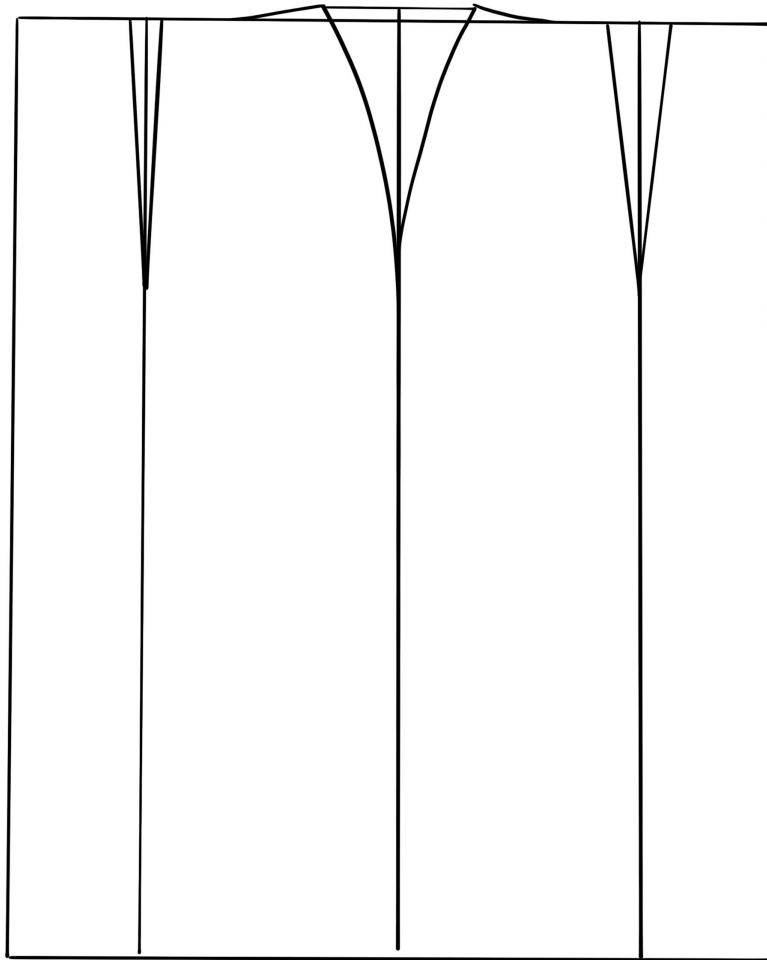
Slika 53. Kroj dvodijelnog stajaćeg ovratnika

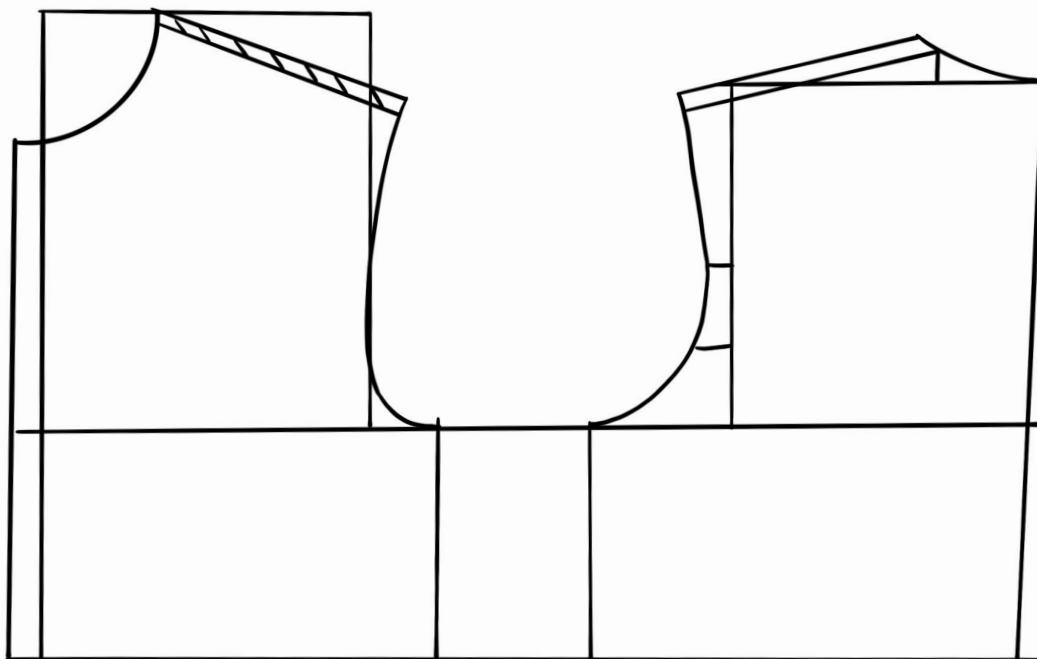
Slika 54. Temeljni kroj rukava za košulju bez prsnog ušitka

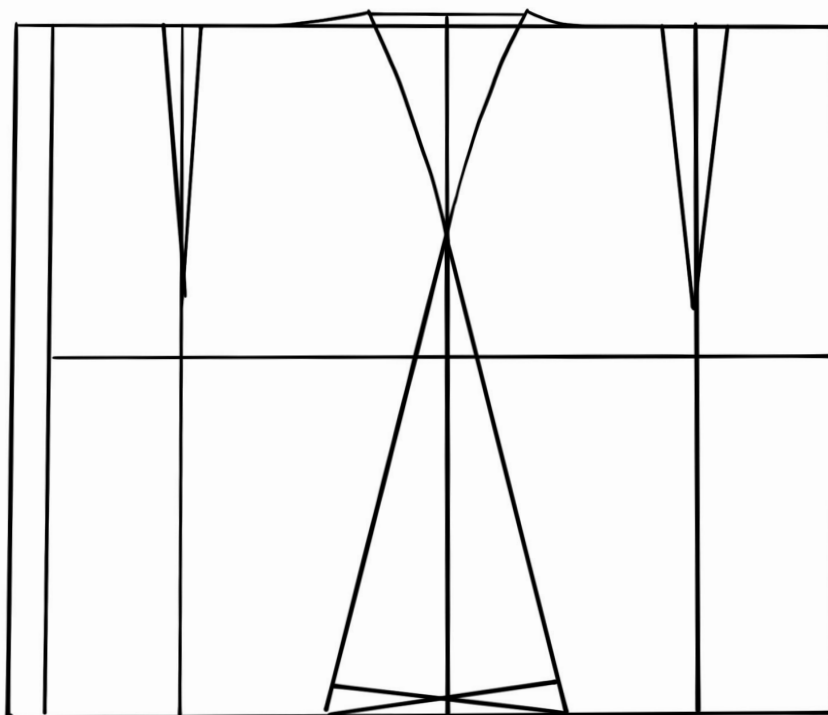
Slika 55. Modelirani kroj rukava košulje

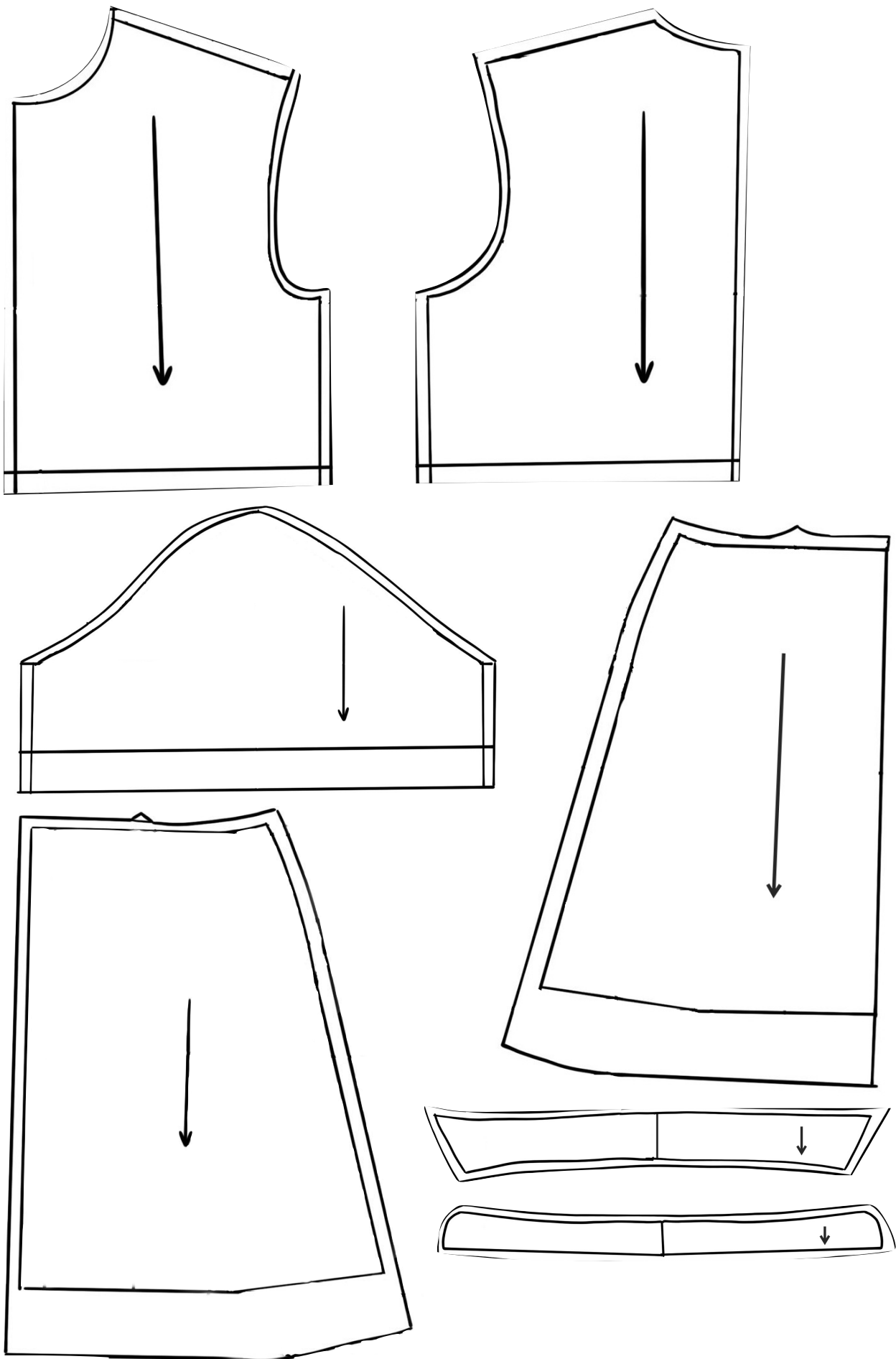
Slika 56. Temeljni kroj ženske suknje

Slika 57. Modelirani kroj žense košulje bez prsnog ušitka

Slika 58. Modelirani kroj ženske suknje

Slika 59. Šavni dodaci za modelirane krojeve modela 12.

5. ZAKLJUČAK

Wes Anderson jedan je od rijetkih redatelja današnjice čiji se stil snimanja i priče može prepoznati iz nekoliko prvih kadrova filma. Njegova opsesija simetrijom, centriranjem, razrađenim paletama boja i dugim kadrovima samo su neki od načina kojima iskače iz mase redatelja. Boje, koje su od prošlosti pa sve do danas igrale velike uloge u oblačenjima i običajima kultura i nacija diljem svijeta i danas se mogu mogu primjeniti na iste načine kako bi ljudima približile atmosferu i ostavile željene dojmove. Tako, uvijek uz određenu paletu Anderson nam svojim filmovima dočarava nove svijetove korak po korak, a uz pomoć vidno promišljene kostimografije i detaljno uređenih setova nam približava svoje likove. Anderson voli svoje likove stavljati u svojevrzne uniforme pa tako nam i pomoću kostima objašnjava karakter svojih likova, bilo da su to Amerikanci u odijelima koji se ističu u Indiji, ili disfunkcionalna obitelj koja svoje potisnute emocije žaljenja i tuge skriva u odjevnim kombinacijama koje su im iste od djetinjstva do odrasle dobi. Njegovi koloriti uvijek su vjerna kopija atmosfere filma, a promjenu njih koristi i za promjenu ugođaja pa tako iz toplih i ugodnih tonova prebaci paletu na plavu za tužnu scenu, ili bijelu na smirenu. Iako su sva tri filma obrađena u ovome radu od istog redatelja, svaki nam na svoj način prikazuje priču koja stoji iza njih, pomoću oslikanih kofera, zaraslih brada, sunčanih naočala ili ljubavne poezije. Ovo su samo neki od razloga zašto sam odabrala upravo filmove Wesa Andersona kao inspiraciju za projektiranje kolekcije odjeće, jer mi je sa svojim bogato obojenim filmovima i intrigantnim likovima vječita inspiracija. Ova kolekcija kombinacija je formalnosti i opuštenosti pa tako ima i odijela i ležerne boemske komade. Prepuna je boja i uzoraka koji su inspirirani bojama filmova, pa je sukladno tome podijeljena u tri dijela ovisno o kojem se filmu radi, u dijelu inspiriranom filmom *The Royal Tenenbaums* prevladavaju žuta i crvena, u *The Darjeeling Limited* dijelu prevladavaju žuta i plava, dok u *The Grand Budapest Hotel* dijelu najviše ima ružičaste i ljubičaste. Kolekcija je osmišljena i za poslovne i ležerne kombinacije te sa svojim raznim bojama i krojevima omogućava svakome da nađe neki odjevni komad za sebe.

6. LITERATURA

1. Brody R. (2010.): *The Darjeeling Limited: Voyage to India*, On Film / Essays, The Criterion Collection
2. Browning M. (2011.): *Wes Anderson: Why His Movies Matter*, SAD: Praeger
3. Crothers Dilley W. (2017): *The cinema of Wes Anderson: Bringing nostalgia to life*, Columbia University Press
4. Deutsch Ron (2012): *Chef du Cinema: The Royal Tenenbaums*, (pristupljeno 7.9.2020.), On Film / Essays, The Criterion Collection
5. Jones K. (2012.) : *The Royal Tenenbaums: Faded Glories*, On Film / Essays, The Criterion Collection,
6. McDonald A. : *Opening the Grand Budapest Hotel: a Visual Analysis*, Volume 17, University of Notre Dame
7. Ujević D., Rogale D., Hrastinski M. (2010.): *Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće*, Tekstilno- tehnološki fakultet, Zrinski d.d. Čakovec, Zagreb
8. Valdez P., Mehrabian A. (1994.): *Effects of Color on Emotion*, Journal of Experimental Psychology: General, Vol 123, No 4, str 394-409
9. Zoller Seitz M. (2013): *The Wes Anderson Collection*, SAD: Abrams Books
10. Zoller Seitz M, Washburn A. (2015.): *Wes Anderson Collection: The Grand Budapest Hotel*, SAD: Abrams&Chronicle Books

INTERNETSKI IZVORI

1. Badt K. (2007.): *A conversation with Director Wes Anderson*, Huffpost, (pristupljeno 6.9.2020.), <https://www.huffpost.com/entry/a-conversation-with-director-wes-anderson>
2. Chesterfield W.: *Style Movie I Enjoyed: The Darjeeling Limited*, Men's Flair, (pristupljeno 22.7.2020.), <https://mensflair.com/the-darjeeling-limited-style/>
3. *Cinema - Milena Canonero*, Fascineshion, (pristupljeno 22.7.2020.) <http://www.fascineshion.com/en/cinema/milena-canonero/262/>
4. Ebert R. (2007): *Looking for karma in all the wrong places*, (pristupljeno 6.9.2020.), <https://www.rogerebert.com/reviews/the-darjeeling-limited-2007>
5. Ertem A. (2017.): *Psychology and color*, Rent Etkisi, (pristupljeno 1.9.2020.), <http://renketkisi.com/en/psychology-and-color.html>

6. Foxley D. (2007.): *Welcome to Wes World*, Observer, (pristupljeno 22.7.2020.), <https://observer.com/2007/09/welcome-to-wes-world/>
7. Haight S. (2008.): *Dressing the Part*, W Magazine, (pristupljeno 22.7.2020.), <https://www.wmagazine.com/story/hollywood-costumes/>
8. *Karen Patch*, Film Reference, (pristupljeno 22.7.2020.), <http://www.filmreference.com/film/13/Karen-Patch.html>
9. Harman J. (2014.): *Why That Outfit: Margot Tenenbaum's Bad Girl Prep In 'The Royal Tenenbaums'*, Elle, (pristupljeno 23.7.2020.), <https://www.elle.com/fashion/news/a15685/why-that-outfit-margot-tenenbaums/>
10. Lannom SC (2019.): *The Wes Anderson Style Explained*, Studio Binder, (pristupljeno 8.9.2020.), <https://www.studiobinder.com/blog/wes-anderson-style/#wes-anderson-style>
11. *Milena Cononero*, IMDb, (pristupljeno 22.7.2020.), <https://www.imdb.com/name/nm0134382/>
12. Pirvu A. (2016.): *Fashion & Film: The Royal Tenenbaums (2001)*, The Big Picture Magazine, (pristupljeno 23.7.2020.), <http://thebigpicturemagazine.com/fashion-film-the-royal-tenenbaums-2001/>
13. *Psychological Properties of Colours*, Colour Affects, (pristupljeno 1.9.2020.), <http://www.colour-affects.co.uk/psychological-properties-of-colours>
14. Scorsese M. (2007.): *Wes Anderson*, (pristupljeno 8.9.2020.), <https://www.esquire.com/news-politics/a1608/wes-anderson-0300/>
15. *The Grand Budapest Hotel (2014) - Awards*, IMDb, (pristupljeno 6.9.2020.), https://www.imdb.com/title/tt2278388/awards?ref=tt_awd
16. *The Science of Color*, Smithsonian Libraries, (pristupljeno 1.9.2020.), <https://library.si.edu/exhibition/color-in-a-new-light/science>
17. van Arsdale S.: *Johannes Itten - The Art of Color*, (pristupljeno 1.9.2020.), https://web.archive.org/web/20020415141417/http://deziagnare.com/newsletter/Johannes_Itten.html
18. *Wes Anderson - Awards*, IMDb (pristupljeno 8.9.2020.), <https://www.imdb.com/name/nm0027572/awards>
19. *What Colors Mean in Other Cultures*, Huffpost, SmarterTravel, (2017.) (pristupljeno 1.9.2020.), https://www.huffpost.com/entry/what-colors-mean-in-other_b_9078674?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xiLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQA AAAH3UqcxHiXDONha0tC2TR7y iCzJpJ83TaHibcMsSmp3M5mrN0vxo749g8dyex42jULlvRz7 QWagwYPjEDb6T8wDGAKyStFaDaphj4xf9 QWh ugoplZR0vIUS4SEzHhACwmJL kR-rhqGkM4LRIWblfFM7L4SZbqT4vWdEm yc
20. *Wes Anderson*, Wikipedia, (pristupljeno 8.9.2020.), https://en.wikipedia.org/wiki/Wes_Anderson

13. IZVOR SLIKA

Slike 1, 2, 4 - 9, 30, 3 — Kadrovi iz filma: The Grand Budapest Hotel (2014), Wes Anderson, Fox Searchlight Pictures, American Empirical Pictures, Indian Paintbrush, Babelsberg Studio

Slika 3. Pinterest <https://www.pinterest.com/pin/378513543667672566/>

Slike 10 - 15, 27 - 29 — Kadrovi iz filma: The Darjeeling Limited (2007), Wes Anderson, Fox Searchlight Pictures, Collage Cinematographique, American Empirical Pictures, Indian Paintbrush, Dune Entertainment, Cine Mosaic, Scott Rudin Productions

Slike 16 - 26 — Kadrovi iz filma: The Royal Tenenbaums (2001), Wes Anderson, Touchstone Pictures, American Empirical Pictures, Buena Vista Pictures

Slike 32 - 34 — Rad autora

Slike 35 a)-e) — Ilustracije autora

Slike 36 - 59 — Ilustracije autora